

283/1993 Sb.

Zákon

ze dne 9. listopadu 1993

O státním zastupitelství

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o státním zastupitelství chrání veřejný zájem v trestních řízeních. Zákon č.283/1993Sb., **zákon o státních zástupcích**, vytváří **čtyřstupňovou soustavu**, **nezávislost** a povinnost **dohledu nad vyšetřováním policie**.

Státní zástupce může rušit nezákonné usnesení policie a dává pokyn k trestnímu stíhání. Žalobce vybírá výhradně výběrová komise a na rozdíl od politiků má funkční jistotu do 70 let.

Pokud máte pocit, že policie váš případ odkládá, můžete se obrátit na dozorového zástupce. Ten musí do 30 dnů odpovědět. Veřejná část roční zprávy ukazuje, kolik obžalob a osvobozujících rozsudků padlo.

Soustavu hlídá Nejvyšší státní zastupitelství; občan tak ví, že trestní stíhání nepodléhá politickým tlakům.

Vyhlášeno dne 29. listopadu 1993, datum poslední novelizace 1. ledna 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Obecná ustanovení

§ 1

(1) Zřizuje se státní zastupitelství jako soustava úřadů státu, určených k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených zákonem do působnosti státního zastupitelství.

(2) Tento zákon upravuje postavení, působnost, vnitřní vztahy, organizaci a státní správu státního zastupitelství (dále jen „správa státního zastupitelství“); upravuje dále zejména postavení státních zástupců jako osob, jejichž prostřednictvím státní zastupitelství vykonává svou činnost, postavení právních čekatelů a působnost ministerstva

spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“). Tento zákon dále upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie upravující zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce¹¹) (dále jen „nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce“) postavení státních zástupců působících u Úřadu evropského veřejného žalobce a poskytování informací a součinnosti mezi státním zastupitelstvím a Úřadem evropského veřejného žalobce.

§ 2

(1) Státní zastupitelství je při výkonu své působnosti povinno využívat prostředky, které mu poskytuje zákon.

(2) Státní zastupitelství při výkonu své působnosti dbá, aby každý jeho postup byl v souladu se zákonem, rychlý, odborný a účinný; svoji působnost vykonává nestranně, respektuje a chrání přitom lidskou důstojnost, rovnost všech před zákonem a dbá na ochranu základních lidských práv a svobod.

§ 3

(1) Nestanoví-li zákon jinak, věci svěřené do působnosti státního zastupitelství vykonávají státní zástupci; jiné orgány nebo osoby nesmí do jejich činnosti zasahovat nebo je při jejím výkonu nahrazovat anebo zastupovat.

(2) V rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem¹⁾ se na provádění úkonů v působnosti státního zastupitelství mohou podílet vyšší úředníci státního zastupitelství (dále jen „vyšší úředník“), asistenti státních zástupců a právní čekatelé.

(3) Vyšší státní zastupitelství je oprávněno zasahovat do vyřizování věcí, ke kterým je podle zákona příslušné nižší státní zastupitelství, jen způsobem a v rozsahu tímto zákonem stanoveným.

ČÁST DRUHÁ

Působnost státního zastupitelství

§ 4

(1) Státní zastupitelství v rozsahu, za podmínek a způsobem stanoveným zákonem

a) je orgánem veřejné žaloby v trestním řízení a plní další úkoly vyplývající z trestního řádu, nestanoví-li jinak nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce,

b) vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení, zabezpečovací detence, ochranná nebo ústavní výchova, a v jiných místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda,

c) působí v jiném než trestním řízení,

d) vykonává další úkoly, stanoví-li tak zvláštní zákon.

(2) Státní zastupitelství se v souladu se svou zákonem stanovenou působností podílí na prevenci kriminality a poskytování pomoci obětem trestných činů.

§ 5

(1) Státní zastupitelství je oprávněno podat návrh na zahájení občanského soudního řízení anebo vstoupit do již zahájeného občanského soudního řízení jen v případech, které stanoví zákon.

(2) Procesní postavení, oprávnění a povinnosti státního zastupitelství, které podalo návrh na zahájení řízení nebo vstoupilo do řízení, stanoví občanský soudní řád nebo zákon o zvláštních řízeních soudních.

ČÁST TŘETÍ

Soustava státního zastupitelství

§ 6

(1) Soustavu státního zastupitelství tvoří Nejvyšší státní zastupitelství, vrchní státní zastupitelství, krajská státní zastupitelství a okresní státní zastupitelství.

(2) V obvodu hlavního města Prahy působnost krajského státního zastupitelství vykonává Městské státní zastupitelství v Praze a působnost okresních státních zastupitelství vykonávají obvodní státní zastupitelství. V obvodu města Brna vykonává působnost okresního státního zastupitelství Městské státní zastupitelství v Brně.

(3) Nejvyšší státní zastupitelství, vrchní státní zastupitelství a krajská státní zastupitelství jsou účetními jednotkami.

§ 7

(1) Sídla státních zastupitelství a obvody jejich územní působnosti se shodují se sídly a obvody soudů.

(2) Státní zastupitelství je příslušné k zastupování státu u soudu, u něhož toto státní zastupitelství působí, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

Vedoucí státní zástupci

§ 8

(1) Vedoucími státními zástupci jsou

- a) nejvyšší státní zástupce, který stojí v čele Nejvyššího státního zastupitelství,
- b) vrchní státní zástupci, kteří stojí v čele vrchních státních zastupitelství,
- c) krajsí státní zástupci, kteří stojí v čele krajských státních zastupitelství, a městský státní zástupce, který stojí v čele Městského státního zastupitelství v Praze, (dále jen „krajsí státní zástupci“),
- d) okresní státní zástupci, kteří stojí v čele okresních státních zastupitelství, obvodní státní zástupci, kteří stojí v čele obvodních státních zastupitelství v Praze, a městský státní zástupce, který stojí v čele Městského státního zastupitelství v Brně, (dále jen „okresní státní zástupci“).

- (2) Vedoucího státního zástupce zastupuje jeho náměstek nebo náměstci v pořadí a v rozsahu jím stanoveném.
- (3) Vedoucí státní zástupce stanoví vnitřní organizaci státního zastupitelství, v jehož čele stojí, a rozdělení agendy státního zastupitelství mezi státní zástupce; přitom zajistí specializaci státních zástupců podle zvláštních právních předpisů.

§ 9

- (1) Nejvyššího státního zástupce jmenuje vláda na návrh ministra spravedlnosti na funkční období 7 let.
- (2) Nejvyšším státním zástupcem může být jmenována osoba, která svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi, schopnostmi řízení lidí a morálními vlastnostmi dává záruky řádného výkonu funkce nejvyššího státního zástupce.
- (3) Předpokladem pro jmenování do funkce nejvyššího státního zástupce je právní praxe v délce nejméně 10 let, z toho nejméně 6 let ve funkci státního zástupce.
- (4) Nejvyšším státním zástupcem nemůže být jmenována osoba, které bylo pravomocným rozhodnutím v rámci právní praxe uvedené v odstavci 3 uloženo kárné opatření, nebylo-li zhlazeno.
- (5) Nikdo nemůže být jmenován nejvyšším státním zástupcem více než jednou; k výkonu funkce, která zanikla podle § 11 odst. 4 písm. b), se přitom nepřihlíží.
- (6) Vláda může na návrh ministra spravedlnosti odvolat nejvyššího státního zástupce z funkce, pokud zaviněným závažným porušením svých povinností anebo svým zaviněným hrubě nevhodným jednáním zásadním způsobem ohrozil důvěru v řádnou činnost nejvyššího státního zástupce nebo soustavy státního zastupitelství, zejména důvěru v zákonnost jejich postupu nebo v jejich nestrannost anebo odbornost, nebo zásadním způsobem ohrozil vážnost a důstojnost funkce nejvyššího státního zástupce nebo státního zastupitelství.
- (7) Vláda uveřejní údaj o odvolání nejvyššího státního zástupce v den, kdy o tom rozhodla.

§ 9a

Ustanovení správního řádu o správním řízení se na rozhodování vlády o jmenování nebo odvolání nejvyššího státního zástupce nepoužijí.

§ 9b

- (1) Žalobu podle soudního řádu správního proti rozhodnutí o odvolání je oprávněn podat pouze odvolaný nejvyšší státní zástupce.
- (2) Žalobu může odvolaný nejvyšší státní zástupce podat do 15 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí o odvolání oznámeno doručením písemného vyhotovení.
- (3) K projednání žaloby je příslušný Nejvyšší správní soud.

(4) Žalobě nelze přiznat odkladný účinek.

(5) Nejvyšší správní soud žalobu projedná přednostně a rozhodne o ní nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy podaná žaloba bude prostá vad, které brání pokračování v řízení.

§ 10

(1) Vrchního, krajského nebo okresního státního zástupce jmenuje ministr spravedlnosti na návrh vedoucího státního zástupce stojícího v čele nejbližší vyššího státního zastupitelství, v jehož obvodu má být vedoucí státní zástupce jmenován, nebo na návrh nejvyššího státního zástupce, a to na funkční období 7 let.

(2) Vrchním, krajským nebo okresním státním zástupcem může být jmenován státní zástupce, který úspěšně absolvoval výběrové řízení na funkci vedoucího státního zástupce a který svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi a morálními vlastnostmi dává záruky řádného výkonu této funkce.

(3) Předpokladem pro jmenování do funkce

a) vrchního státního zástupce je výkon funkce státního zástupce v délce nejméně 6 let,

b) krajského státního zástupce je výkon funkce státního zástupce v délce nejméně 4 roky a

c) okresního státního zástupce je výkon funkce státního zástupce v délce nejméně 2 roky.

(4) Vrchním, krajským nebo okresním státním zástupcem nemůže být jmenován státní zástupce, kterému bylo pravomocným rozhodnutím uloženo kárné opatření, nebylo-li zahlazeno.

(5) Vrchní státní zástupce nebo krajský státní zástupce může u téhož státního zastupitelství vykonávat funkci vedoucího státního zástupce nejvýše 2 po sobě jdoucí funkční období.

(6) Vrchní, krajský nebo okresní státní zástupce může být odvolán ze své funkce pouze rozhodnutím vydaným v kárném řízení.

§ 10a

(1) Návrh na jmenování vedoucího státního zástupce podle § 10 může osoba uvedená v § 10 odst. 1 podat ministru spravedlnosti jen po provedení výběrového řízení.

(2) Výběrová komise má 5 členů, z nichž 1 člena jmenuje ministr spravedlnosti a po 2 členech nejvyšší státní zástupce a vedoucí státní zástupce stojící v čele nejbližší vyššího státního zastupitelství, v jehož obvodu má být vedoucí státní zástupce jmenován.

(3) Ministr spravedlnosti návrhu na jmenování vedoucího státního zástupce nevyhoví, pokud navržená osoba nesplňuje předpoklady pro řádný výkon funkce vedoucího státního zástupce; v takovém případě o tom ministr spravedlnosti s uvedením důvodu písemně vyrozumí navrhovatele a toho, kdo byl navržen ke jmenování.

§ 10b

(1) Náměstka vedoucího státního zástupce jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti na návrh vedoucího státního zástupce, o jehož náměstka se jedná.

(2) Náměstkem vedoucího státního zástupce nemůže být jmenován státní zástupce, kterému bylo pravomocným rozhodnutím uloženo kárné opatření, nebylo-li zahlazeno.

(3) Náměstkem nejvyššího státního zástupce může být jmenován pouze státní zástupce, který vykonává funkci státního zástupce nejméně 4 roky.

§ 10c

Okresní, krajský a vrchní státní zástupce a náměstek vedoucího státního zástupce absolvují odborný vzdělávací program Justiční akademie zaměřený na oblast řízení státního zastupitelství, a to nejpozději do 2 let ode dne jmenování do funkce.

§ 11

(1) Vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce se této funkce může vzdát písemným oznámením tomu, kdo ho do této funkce jmenoval; funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce v tomto případě zanikne uplynutím kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém bylo oznámení o vzdání se funkce doručeno.

(2) Funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce zaniká též

- a) dnem přeložení k výkonu funkce k jinému státnímu zastupitelství,
- b) dnem, k němuž mu vznikla funkce evropského nejvyššího žalobce, evropského žalobce nebo evropského pověřeného žalobce, nebo
- c) dnem, ve kterém došlo k zániku jeho funkce státního zástupce.

(3) Funkce vedoucího státního zástupce zaniká též

- a) uplynutím jeho funkčního období, nebo
- b) dnem nabytí právní moci rozhodnutí kárného soudu, kterým mu bylo uloženo kárné opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce.

(4) Funkce nejvyššího státního zástupce zaniká též

- a) dnem, ke kterému vláda nejvyššího státního zástupce odvolala, nebo
- b) dnem nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o zrušení rozhodnutí vlády o odvolání předchozího nejvyššího státního zástupce.

(5) Funkce náměstka vedoucího státního zástupce zaniká též dnem, k němuž byl jmenován do funkce vedoucího státního zástupce.

(6) Vzdání se funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce ani odvolání z této funkce nemají za následek zánik funkce státního zástupce.

§ 11a

(1) V rozsahu stanoveném zákonem je nejvyšší státní zástupce nadřízen vrchním státním zástupcům, vrchní státní zástupce krajským státním zástupcům v obvodu vrchního státního zastupitelství a krajský státní zástupce okresním státním zástupcům v obvodu krajského státního zastupitelství.

(2) V rozsahu stanoveném zákonem je vedoucí státní zástupce nadřízen státním zástupcům působícím u státního zastupitelství, v jehož čele stojí.

§ 12

Oprávnění nejvyššího státního zástupce

(1) Ke sjednocení a usměrnění postupu státních zástupců při výkonu působnosti státního zastupitelství nebo k zajištění jednotné vnitřní organizace státního zastupitelství a jednotného výkonu spisové služby může nejvyšší státní zástupce vydávat pokyny obecné povahy; tyto pokyny jsou závazné pro státní zástupce, a pokud tak nejvyšší státní zástupce stanoví, i pro další zaměstnance státního zastupitelství.

(2) Nejvyšší státní zástupce může vydávat pro státní zastupitelství stanoviska ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů při výkonu působnosti státního zastupitelství.

(3) Nejvyšší státní zástupce může nařídit, aby Nejvyšší státní zastupitelství nebo jím pověřené státní zastupitelství provedlo kontrolu skončených věcí, v nichž bylo příslušné státní zastupitelství činné, a uložilo v případě pochybení opatření k nápravě.

(4) Pokud v souvislosti s výkonem působnosti státního zastupitelství získá nejvyšší státní zástupce poznatky o nejednotnosti rozhodování soudů, je oprávněn podat předsedovi Nejvyššího soudu podnět k tomu, aby navrhl Nejvyššímu soudu zaujetí stanoviska k výkladu zákona nebo jiného právního předpisu.

(5) Nejvyššímu státnímu zástupci přísluší vykonávat další oprávnění, která s funkcí nejvyššího státního zástupce spojuje tento zákon nebo zvláštní právní předpisy.

(6) Nejvyšší státní zástupce nejpozději do poloviny kalendářního roku předkládá prostřednictvím ministra spravedlnosti vládě zprávu o činnosti státního zastupitelství za uplynulý kalendářní rok; vláda tuto zprávu po projednání předkládá Senátu.

(7) Nejvyšší státní zástupce vydá po projednání s vrchními a krajskými státními zástupci a s předchozím souhlasem ministra spravedlnosti pravidla kariérního postupu státních zástupců, pravidla postupu při vyhlašování výběrového řízení na funkci státního zástupce nebo vedoucího státního zástupce, pravidla postupu při výběrových řízeních na funkci státního zástupce nebo vedoucího státního zástupce a pravidla jednání výběrové komise; tato pravidla jsou závazná pro státní zástupce a členy výběrové komise.

Vztahy uvnitř soustavy státního zastupitelství

§ 12a

- (1) Spory o příslušnost mezi státními zastupitelstvími rozhoduje státní zastupitelství, které je vůči těmto státním zastupitelstvím nejbližší vyšší.
- (2) Nejbližší vyšší státní zastupitelství rozhoduje o odnětí a přikázání věci jinému nižšímu státnímu zastupitelství, jestliže vedoucí státní zástupce dotčeného nižšího státního zastupitelství je podle předpisů upravujících řízení vyloučen z projednávání věci, nestanoví-li tento zákon jinak.
- (3) Nejbližší vyšší státní zastupitelství rozhoduje o opravných prostředcích podaných proti rozhodnutí nejbližší nižšího státního zastupitelství v jeho obvodu, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak.
- (4) V případech vyloučení vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, které ve věci vykonává dohled nebo rozhoduje o opravných prostředcích, se postupuje podle odstavce 2 obdobně. Státní zastupitelství, jemuž byla věc z důvodu uvedeného v první větě přikázána, vykonává dohled nebo rozhoduje o opravných prostředcích namísto státního zastupitelství, jemuž byla věc odňata.
- (5) O odnětí a přikázání věci a o opravných prostředcích se rozhoduje usnesením, proti kterému není přípustná stížnost, nestanoví-li jinak zvláštní právní předpis, podle něhož se řízení vede.

§ 12b

- (1) Úkony, které by příslušné státní zastupitelství mohlo provést jen s obtížemi nebo s neúměrnými náklady nebo které v jeho obvodu provést nelze, provede na dožádání jiné státní zastupitelství.
- (2) Nemůže-li dožádané státní zastupitelství provést úkon ve svém obvodu, postoupí dožádání státnímu zastupitelství, v jehož obvodu lze úkon provést, je-li mu to známo; jinak dožádání vrátí.
- (3) Prošetřením podnětu k podání návrhu nejvyššího státního zástupce může Nejvyšší státní zastupitelství pověřit nižší státní zastupitelství.

Dohled

§ 12c

Dohled je výkonem oprávnění stanovených tímto zákonem k zajištění řídicích a kontrolních vztahů mezi různými stupni státních zastupitelství a uvnitř jednotlivých státních zastupitelství při výkonu působnosti státního zastupitelství.

§ 12d

- (1) Nejbližší vyšší státní zastupitelství je oprávněno vykonávat dohled nad postupem nejbližší nižších státních

zastupitelství ve svém obvodu při vyřizování věcí v jejich příslušnosti a dávat jim k jejich postupu písemné pokyny. Postup nejblíže nižších státních zastupitelství může sjednocovat i pokyny vztahujícími se na více věcí určitého druhu.

(2) Nejblíže nižší státní zastupitelství je povinno řídit se písemnými pokyny podle odstavce 1, s výjimkou pokynu, který je v konkrétní věci v rozporu se zákonem. Odmítne-li z tohoto důvodu nejblíže nižší státní zastupitelství pokyn splnit, sdělí neprodleně důvody odmítnutí písemně nejblíže vyššímu státnímu zastupitelství; pokud nejblíže vyšší státní zastupitelství na svém pokynu trvá a neuplatní jiný postup, věc nižšímu státnímu zastupitelství odejme a vyřídí ji samo.

(3) Nejblíže vyšší státní zastupitelství může odejmout věc nejblíže nižšímu státnímu zastupitelství a vyřídí ji samo též tehdy, je-li nejblíže nižší státní zastupitelství nečinné nebo se v jeho postupu vyskytují nedůvodné průtahy.

§ 12e

(1) Vedoucí státní zástupce je oprávněn vykonávat dohled nad postupem státních zástupců a vyšších úředníků působících u státního zastupitelství, v jehož čele stojí, a dávat jim pokyny k postupu při vyřizování věcí v příslušnosti tohoto státního zastupitelství. Postup státních zástupců a vyšších úředníků může sjednocovat i pokyny vztahujícími se na více věcí určitého druhu. Výkonem těchto oprávnění či některých z nich může pověřit jiného státního zástupce.

(2) Státní zástupci jsou povinni řídit se pokyny vedoucího státního zástupce nebo jím pověřeného státního zástupce, s výjimkou pokynu, který je v konkrétní věci v rozporu se zákonem. Pokud byl pokyn vydán ústně, státní zástupce, který pokyn vydal, jej na žádost státního zástupce, kterému je pokyn adresován, potvrdí písemně.

(3) Odmítne-li státní zástupce z důvodu podle odstavce 2 pokyn splnit, sdělí neprodleně důvody odmítnutí písemně státnímu zástupci, který pokyn vydal. Pokud ten na pokynu trvá, předloží věc neprodleně se svým stanoviskem vedoucímu státnímu zástupci. Vedoucí státní zástupce je oprávněn pokyn zrušit, a pokud tak neučiní, vyřídí věc státní zástupce, který pokyn vydal. Vydal-li pokyn vedoucí státní zástupce, vyřídí věc sám.

(4) V jednání před soudem není státní zástupce vázán pokynem vedoucího státního zástupce nebo jím pověřeného státního zástupce v případě, že v průběhu jednání dojde ke změně důkazní situace.

Poskytování informací

§ 12g

(1) Státní zastupitelství si vzájemně poskytují informace, které potřebují k plnění svých úkolů; má-li být informace poskytnuta na žádost, v žádosti o poskytnutí informace se vždy uvede důvod vyžádání informace. Informací se pro tyto účely rozumí údaje o postupu státního zastupitelství při výkonu jeho působnosti v určité věci a údaje, které v této souvislosti státní zastupitelství zjistilo. S právem vyžadovat informace není spojeno právo jakkoliv zasahovat do postupu ve věci, v níž se informace vyžadují, nejde-li současně o výkon dohledu nebo o výkon oprávnění nejvyššího státního zástupce podle tohoto zákona.

(2) V trestním řízení se informace podle odstavce 1 po nezbytně nutnou dobu neposkytne, lze-li důvodně předpokládat, že by její poskytnutí ohrozilo podstatné národní bezpečnostní zájmy, průběh trestního řízení nebo bezpečnost osob. O dočasném neposkytnutí informace sepíše státní zastupitelství, které by informaci mělo poskytnout, záznam, který založí do spisu.

(3) Nejvyšší státní zastupitelství je při výkonu své působnosti oprávněno si vyžádat od kteréhokoli státního zastupitelství zvláštní zprávu o postupu státních zástupců při výkonu působnosti státního zastupitelství anebo uložit tomuto státnímu zastupitelství, aby tak postupovalo ve vztahu k nejbližší nižším státním zastupitelstvím ve svém obvodu. Oprávnění vrchních a krajských státních zastupitelství vůči nejbližší nižším státním zastupitelstvím při výkonu dohledu nejsou tím dotčena.

§ 12h

(1) Nejvyšší státní zastupitelství při zajišťování výkonu oprávnění a povinností nejvyššího státního zástupce může kdykoli provádět potřebná zjištění u kteréhokoli nižšího státního zastupitelství, které je povinno mu na jeho žádost poskytnout požadovanou součinnost. Přitom může zejména požadovat předložení spisů vedených u nižších státních zastupitelství, nahlížet do nich, pořizovat z nich opisy a výpisy a vyžadovat informace a nezbytná vysvětlení. Jde-li o jiné než vrchní státní zastupitelství, není Nejvyšší státní zastupitelství oprávněno zasahovat do způsobu vyřizování věci, která nebyla pravomocně skončena.

(2) Pokud se zjištění přímo nezúčastnil vedoucí státní zástupce nebo jím pověřený státní zástupce příslušného státního zastupitelství, Nejvyšší státní zastupitelství výsledky zjištění příslušnému vedoucímu státnímu zástupci oznámí. V případě vrchního státního zastupitelství využije Nejvyšší státní zastupitelství výsledky zjištění v rámci dohledu.

§ 12i

Zpracovávání osobních údajů státním zastupitelstvím

(1) Státní zastupitelství může zpracovávat osobní údaje, pokud je to nezbytné pro výkon jeho působnosti. Osobní údaje může zpracovávat i k jinému účelu, než pro který byly původně shromážděny.

(2) Státní zastupitelství může zpřístupňovat nebo předávat osobní údaje

- a) orgánům příslušným k předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkonu trestů a ochranných opatření, zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech,
- b) orgánům a osobám provozujícím zařízení, ve kterém je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda jde-li o místa, kde státní zastupitelství v zákonem stanovených případech vykonává dozor, plní jiné úkoly vyplývající z právních předpisů nebo kam předává osobu, anebo osobám, které v takovém místě zajišťují výkon omezení osobní svobody, nebo
- c) soudům v souvislosti s jeho účastí v řízení při výkonu jiné než trestní působnosti a orgánům veřejné správy pro plnění úkolů v rámci jejich působnosti.

(3) Nejvyšší státní zastupitelství je správcem centrální evidence stíhaných osob, v níž jsou za účelem předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkonu trestů a ochranných opatření, zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech, zpracovávány ze spisů vedených soudy, státním zastupitelstvím a Úřadem evropského veřejného žalobce tyto kategorie osobních údajů:

- a) spisová značka a označení orgánu, který evidovaný úkon učinil,
- b) identifikační údaje osoby, proti které se trestní řízení vede,
- c) identifikační údaje poškozených a dalších osob na trestním řízení zúčastněných,
- d) právní kvalifikace skutku, pro který se trestní řízení vede, s vyznačením jejích změn a
- e) rozhodnutí, opatření a příkazy vztahující se k osobě, proti které se řízení vede, včetně údajů o jejich výkonu.

(4) Centrální evidence stíhaných osob je neveřejná. Přístup do centrální evidence stíhaných osob mají pouze státní zastupitelství pro potřeby výkonu své působnosti a ostatní orgány činné v trestním řízení a Probační a mediační služba pro účely trestního řízení. Pro účely plnění úkolů v Eurojustu má přístup do centrální evidence stíhaných osob také národní člen Eurojustu. Pro účely plnění úkolů podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních lze údaje z centrální evidence stíhaných osob v nezbytném rozsahu poskytnout na vyžádání též ministerstvu.

(5) Osobní údaje vedené v centrální evidenci stíhaných osob se vymažou po uplynutí skartační lhůty spisu, ve kterém byl učiněn úkon, na základě kterého byl záznam osobních údajů v centrální evidenci stíhaných osob proveden.

§ 12j

Pro účely zákona o základních registrech se Úřad evropského veřejného žalobce považuje za orgán veřejné moci, vůči němuž plní roli ústředního správního úřadu ministerstva; údaje v základním registru agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností, které mají být vyjádřeny referenční vazbou, se ve vztahu k Úřadu evropského veřejného žalobce takto uvádějí pouze tehdy, jsou-li v základních registrech uvedeny.

§ 12k

Nejvyšší státní zástupce jmenuje pověřence pro ochranu osobních údajů pro celou soustavu státního zastupitelství; úkoly tohoto pověřence může na základě písemné dohody státního zastupitelství a ministerstva vykonávat pověřenec pro ochranu osobních údajů ministerstva. Činnost pověřence podle věty první nezahrnuje činnosti ve vztahu ke zpracovávání osobních údajů státním zastupitelstvím, které jsou nezbytné pro výkon působnosti státního zastupitelství v oblasti předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkonu trestů a ochranných opatření, zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech.

§ 12l

(1) Nejvyšší státní zastupitelství sleduje soulad postupu státního zastupitelství s právními předpisy v oblasti ochrany osobních údajů při zpracování osobních údajů, jsou-li zpracovávány za účelem předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkonu trestů a ochranných opatření, zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech. Zjistí-li nedostatky, uloží opatření k nápravě.

(2) Nejvyšší státní zastupitelství vyrozumí o způsobu vyřízení podání týkajícího se ochrany osobních údajů toho, kdo jej učinil, tak, aby předcházelo ohrožení

- a) plnění úkolu v oblasti předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkonu trestů a ochranných opatření, zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti včetně pátrání po osobách a věcech,
- b) řízení o přestupku, kázeňském přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku,
- c) ochrany utajovaných informací, nebo
- d) oprávněných zájmů třetí osoby.

§ 12m

Zvláštní ustanovení o zpracovávání osobních údajů v jiných oblastech

Ustanovení § 28 odst. 2 až 4 a § 29 odst. 3 až 6 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, se použijí i na vyřízení žádostí subjektu údajů o přístup, opravu, omezení zpracování nebo výmaz podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679¹⁰).

ČÁST ČTVRTÁ

Působnost ministerstva a správa státního zastupitelství

§ 13

(1) Ministr spravedlnosti může kdykoli požádat kterékoli státní zastupitelství o informaci o stavu řízení v každé věci v níž je státní zastupitelství činné, pokud je taková informace potřebná k plnění úkolů ministerstva nebo pokud takovou informaci potřebuje jako člen vlády.

(2) Ministerstvo může prostřednictvím příslušného vedoucího státního zástupce požádat kterékoli státní zastupitelství o zpracování podkladů nezbytných k projednání nároků na náhradu škody uplatňovaných z důvodu odpovědnosti státu za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci.⁵⁾ V mezích posuzování uvedených nároků mají pověřeni pracovníci ministerstva právo se seznamovat s obsahem spisů a evidenčních pomůcek vedených u státních zastupitelství, jakož i právo z nich požadovat opisy a výpisy.

Správa státního zastupitelství

§ 13a

(1) Úkolem správy státního zastupitelství je vytvářet státnímu zastupitelství podmínky k řádnému výkonu jeho působnosti, zejména po stránce personální, organizační, hospodářské, finanční a výchovné, a dohlížet způsobem a v mezích tímto zákonem stanovených na řádné plnění úkolů státnímu zastupitelství svěřených.

(2) Výkon správy státního zastupitelství nesmí narušovat plnění úkolů vyplývajících z jeho působnosti.

§ 13b

(1) Ústředním orgánem správy státního zastupitelství je ministerstvo.

(2) Orgány správy státního zastupitelství jsou vedoucí státní zástupci a jejich náměstci; orgány správy státního zastupitelství jednají jménem státního zastupitelství v rozsahu, v jakém správu státního zastupitelství podle tohoto zákona vykonávají.

(3) Správu státního zastupitelství ve věcech majetku státu a státního rozpočtu vykonává ministerstvo vždy prostřednictvím příslušných vedoucích státních zástupců.^{4a)}

§ 13c

(1) Správu Nejvyššího státního zastupitelství vykonává ministerstvo prostřednictvím nejvyššího státního zástupce.

(2) Správu vrchních, krajských a okresních státních zastupitelství vykonává ministerstvo přímo nebo prostřednictvím příslušných vedoucích státních zástupců; správu okresních státních zastupitelství může vykonávat též prostřednictvím krajských státních zástupců.

(3) Vedoucí státní zástupci vykonávají správu státního zastupitelství v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(4) Náměstci vedoucích státních zástupců vykonávají správu státního zastupitelství v rozsahu určeném příslušným vedoucím státním zástupcem; u okresních státních zastupitelství po projednání s krajským státním zástupcem.

(5) Při zachování vlastní odpovědnosti mohou vedoucí státní zástupci pověřit jednotlivými úkony správy státního zastupitelství jiného státního zástupce nebo jiného zaměstnance státního zastupitelství, v jehož čele stojí.

(6) Vedoucí státní zástupci jsou za výkon správy státního zastupitelství, v jehož čele stojí, odpovědni ministerstvu; krajské státní zástupci odpovídají též za výkon jim svěřené správy okresních státních zastupitelství.

(7) Při výkonu správy státního zastupitelství jsou vedoucí státní zástupci nadřízeni státním zástupcům a ostatním zaměstnancům státního zastupitelství, v jehož čele stojí; krajské státní zástupci jsou při výkonu správy státního zastupitelství nadřízeni též okresním státním zástupcům. Vedoucí státní zástupci mohou při výkonu správy státního zastupitelství vydávat opatření, která jsou pro podřízené závazná.

(8) V rozsahu stanoveném tímto zákonem zajišťují provoz a některé další činnosti související s výkonem správy

Nejvyššího státního zastupitelství, vrchních státních zastupitelství a krajských státních zastupitelství ředitele správy těchto státních zastupitelství; odpovědnost příslušného vedoucího státního zástupce jako orgánu správy státního zastupitelství tím není dotčena. Vedoucí státní zástupce si může vyhradit věci, které rozhoduje přímo.

(9) Ředitele správy státního zastupitelství jmenuje a odvolává ^{4b)} příslušný vedoucí státní zástupce. Funkce ředitele správy státního zastupitelství je vykonávána v pracovním poměru.

§ 13d

Ministerstvo vykonává správu státního zastupitelství tím, že

- a) zajišťuje chod státních zastupitelství po stránce organizační, zejména stanoví s ohledem na množství vyřizovaných věcí počty státních zástupců, vyšších úředníků a odborných a dalších zaměstnanců státních zastupitelství; u Nejvyššího státního zastupitelství je stanoví v dohodě s nejvyšším státním zástupcem,
- b) zajišťuje způsobem stanoveným tímto zákonem chod státních zastupitelství po stránce personální,
- c) zajišťuje chod státních zastupitelství tím, že zabezpečuje financování jejich hospodaření a materiálního zabezpečení v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy a provádí kontroly hospodaření,^{4c)}
- d) stanoví krajským státním zastupitelstvím v rámci schváleného rozpočtu kapitoly prostředky státního rozpočtu určené na hospodaření krajského státního zastupitelství a okresních státních zastupitelství v jeho obvodu minimálně v rozsahu členění závazných ukazatelů daných zákonem o státním rozpočtu,
- e) organizuje, řídí a kontroluje výkon správy státních zastupitelství prováděný vedoucími státními zástupci,
- f) vyřizuje stížnosti podané podle tohoto zákona na postup státního zastupitelství (dále jen „stížnosti“),
- g) stanoví metodiku výběru právních čekatelů a metodicky řídí jejich přijímání do pracovního poměru,
- h) řídí a organizuje čekatelskou praxi, zejména stanoví pro každé krajské státní zastupitelství počty právních čekatelů a rozhoduje o započtení doby jiné právníkové činnosti do čekatelské praxe,
- i) organizuje a zajišťuje odborné závěrečné zkoušky státních zástupců (dále jen „závěrečná zkouška“),
- j) organizuje a řídí odborné vzdělávání vyšších úředníků a ostatních zaměstnanců státních zastupitelství,
- k) sleduje chod kanceláří státních zastupitelství,
- l) organizuje, metodicky řídí a kontroluje zabezpečení úkolů obranného a civilního nouzového plánování, ochrany utajovaných informací, bezpečnosti osob a majetku, požární ochrany a úkolů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „úkoly krizového řízení a bezpečnosti“),
- m) usměrňuje a řídí využívání informačních technologií,
- n) plní další úkoly při výkonu správy státního zastupitelství vyplývající z právních předpisů.

§ 13e

(1) Nejvyšší státní zástupce vykonává správu Nejvyššího státního zastupitelství tím, že

- a) zajišťuje chod Nejvyššího státního zastupitelství po stránce personální a organizační, zejména tím, že se podílí na obsazování Nejvyššího státního zastupitelství státními zástupci, zajišťuje jeho řádné obsazení ostatními odbornými a dalšími zaměstnanci a vyřizuje personální věci státních zástupců,
- b) v souladu s oprávněními stanovenými tímto zákonem dbá na plynulost řízení u Nejvyššího státního zastupitelství a dohlíží na řádné plnění povinností státních zástupců a dalších zaměstnanců působících u tohoto státního zastupitelství,
- c) vyřizuje stížnosti,
- d) dbá o odbornost státních zástupců a vyšších úředníků a vytváří podmínky pro její zvyšování,
- e) pečuje o zvyšování odborné úrovně ostatních zaměstnanců působících u Nejvyššího státního zastupitelství,
- f) zajišťuje poskytování informací Nejvyšším státním zastupitelstvím podle zvláštního právního předpisu,^{4d)}
- g) zajišťuje bezpečnost Nejvyššího státního zastupitelství a úkoly krizového řízení,
- h) plní další úkoly, stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní právní předpisy.

(2) Nejvyšší státní zástupce prostřednictvím pokynů obecné povahy vydává vzorový organizační řád státního zastupitelství a sjednocuje a kontroluje výkon spisové služby státních zastupitelství.

(3) Ředitel správy Nejvyššího státního zastupitelství, s výjimkou úkonů, ke kterým je podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů oprávněn pouze vedoucí státní zástupce,

- a) zajišťuje provoz Nejvyššího státního zastupitelství po stránce hospodářské, materiální a finanční,
- b) vyřizuje personální věci zaměstnanců působících u Nejvyššího státního zastupitelství s výjimkou státních zástupců,
- c) plní další úkoly související s výkonem správy Nejvyššího státního zastupitelství podle pokynů nejvyššího státního zástupce.

§ 13f

(1) Vrchní státní zástupce vykonává správu vrchního státního zastupitelství tím, že

- a) zajišťuje jeho chod po stránce personální a organizační, zejména tím, že předkládá návrhy na obsazení vrchního státního zastupitelství státními zástupci, zajišťuje jeho řádné obsazení odbornými a dalšími zaměstnanci a vyřizuje personální věci státních zástupců,
- b) v souladu s oprávněními stanovenými tímto zákonem dbá na plynulost řízení u vrchního státního zastupitelství a dohlíží na řádné plnění povinností státních zástupců a dalších zaměstnanců působících u tohoto státního

zastupitelství,

c) vyřizuje stížnosti,

d) dbá o odbornost státních zástupců a vyšších úředníků a vytváří podmínky pro její zvyšování,

e) pečuje o zvyšování odborné úrovně ostatních zaměstnanců působících u vrchního státního zastupitelství,

f) zajišťuje poskytování informací vrchním státním zastupitelstvím podle zvláštního právního předpisu,^{4d)}

g) zajišťuje bezpečnost vrchního státního zastupitelství a úkoly krizového řízení,

h) plní další úkoly, stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní právní předpisy.

(2) Vrchní státní zástupce kontroluje výkon spisové služby u vrchního státního zastupitelství a u krajských státních zastupitelství v jeho obvodu.

(3) Ředitel správy vrchního státního zastupitelství, s výjimkou úkonů, ke kterým je podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů oprávněn pouze vedoucí státní zástupce,

a) zajišťuje provoz vrchního státního zastupitelství po stránce hospodářské, materiální a finanční,

b) vyřizuje personální věci zaměstnanců působících u vrchního státního zastupitelství s výjimkou státních zástupců,

c) plní další úkoly související s výkonem správy vrchního státního zastupitelství podle pokynů vrchního státního zástupce.

§ 13g

(1) Krajský státní zástupce vykonává správu krajského státního zastupitelství a správu okresních státních zastupitelství v jeho obvodu tím, že

a) zajišťuje jejich chod po stránce personální a organizační, zejména tím, že předkládá návrhy na obsazení krajského státního zastupitelství a okresních státních zastupitelství státními zástupci, zajišťuje jejich řádné obsazení odbornými a dalšími zaměstnanci, vyřizuje personální věci státních zástupců krajského státního zastupitelství a v rozsahu jím stanoveném též personální věci státních zástupců okresních státních zastupitelství,

b) prostředky státního rozpočtu, stanovené správcem kapitoly státního rozpočtu, rozepisuje pro hospodaření krajského státního zastupitelství a pro hospodaření okresních státních zastupitelství minimálně v rozsahu členění závazných ukazatelů daných zákonem o státním rozpočtu nebo správcem kapitoly státního rozpočtu,

c) pro účely rozpočtových opatření a vystavování limitů podle rozpočtových pravidel plní vůči okresním státním zastupitelstvím v jeho obvodu funkci správce kapitoly státního rozpočtu,

d) v souladu s oprávněními stanovenými tímto zákonem dbá na plynulost řízení u krajského státního zastupitelství a okresních státních zastupitelství, dohlíží na řádné plnění povinností státních zástupců a dalších zaměstnanců působících u těchto státních zastupitelství,

- e) vyřizuje stížnosti,
 - f) dbá o odbornost státních zástupců a vyšších úředníků a vytváří podmínky pro její zvyšování,
 - g) pečuje o zvyšování odborné úrovně ostatních zaměstnanců působících u krajského státního zastupitelství a okresních státních zastupitelství v jeho obvodu,
 - h) s přihlédnutím k vyjádření Justiční akademie zajišťuje výběr právních čekatelů a s vybranými uchazeči uzavírá pracovní smlouvu,
 - i) řídí a kontroluje čekatelskou praxi v obvodu krajského státního zastupitelství a její výkon,
 - j) kontroluje výkon spisové služby u krajského a okresních státních zastupitelství,
 - k) zajišťuje poskytování informací krajským státním zastupitelstvím podle zvláštního právního předpisu,^{4d)}
 - l) řídí a kontroluje výkon státní správy okresních státních zastupitelství prováděný okresními státními zástupci,
 - m) zajišťuje bezpečnost krajského státního zastupitelství a úkoly krizového řízení,
 - n) plní další úkoly, stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní právní předpisy.
- (2) Ředitel správy krajského státního zastupitelství, s výjimkou úkonů, ke kterým je podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů oprávněn pouze vedoucí státní zástupce,
- a) zajišťuje provoz krajského státního zastupitelství a okresních státních zastupitelství v jeho obvodu po stránce hospodářské, materiální a finanční,
 - b) vyřizuje personální věci zaměstnanců působících u krajského státního zastupitelství s výjimkou státních zástupců a v rozsahu stanoveném krajským státním zástupcem též personální věci zaměstnanců působících u okresních státních zastupitelství,
 - c) plní další úkoly související s výkonem správy krajského státního zastupitelství nebo okresních státních zastupitelství v jeho obvodu podle pokynů krajského státního zástupce.

§ 13h

(1) Okresní státní zástupce v souladu s pokyny nadřízeného krajského zástupce vykonává správu okresního státního zastupitelství tím, že

- a) se podílí na zajištění jeho chodu po stránce personální a organizační, zejména navrhuje řádné obsazení okresního státního zastupitelství státními zástupci a ostatními zaměstnanci a vyřizuje v rozsahu stanoveném nadřízeným krajským státním zástupcem personální věci státních zástupců a ostatních zaměstnanců okresního státního zastupitelství,
- b) se podílí na zabezpečování chodu okresního státního zastupitelství po stránce hospodářské, materiální a finanční,

- c) vyřizuje stížnosti,
- d) kontroluje výkon spisové služby u okresního státního zastupitelství,
- e) dohlíží na čekatelskou praxi po dobu jejího výkonu u okresního státního zastupitelství,
- f) zajišťuje poskytování informací okresním státním zastupitelstvím podle zvláštního právního předpisu,^{4d)}
- g) plní další úkoly, stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní právní předpisy.

(2) Okresní státní zástupce v souladu s oprávněními stanovenými tímto zákonem dbá na plynulost řízení u okresního státního zastupitelství a dohlíží na řádné plnění povinností státních zástupců a dalších zaměstnanců působících u tohoto zastupitelství.

§ 13i

(1) Zjistí-li příslušný orgán správy státního zastupitelství okolnosti nasvědčující tomu, že se státní zástupce nebo vedoucí státní zástupce dopustil kárného provinění, podá návrh na zahájení kárného řízení, nelze-li věc vyřídit podle § 31 odst. 1; návrh na zahájení řízení podle zákona upravujícího řízení ve věcech státních zástupců podá též, nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že státní zástupce je nezpůsobilý k výkonu funkce podle § 26.

(2) Ministr spravedlnosti nemůže pro totéž jednání podat návrh na zahájení kárného řízení podle odstavce 1 a návrh podle § 9 odst. 6. Konečné rozhodnutí ve věci o návrhu na zahájení kárného řízení nebo o návrhu podle § 9 odst. 6 vytváří překážku věci rozhodnuté.

§ 13j

Orgány správy státního zastupitelství postupují při výkonu své působnosti v součinnosti se zájmovými organizacemi státních zástupců, s nimiž projednávají zejména

- a) návrhy zákonů, které se podstatně dotýkají působnosti státního zastupitelství a způsobu jejího výkonu,
- b) zásadní opatření týkající se organizace státního zastupitelství, postavení státních zástupců a výkonu správy státního zastupitelství.

ČÁST PÁTÁ

Právní prostředky zajišťující činnost státního zastupitelství

§ 14

(1) Ministerstva a jiné státní orgány, orgány územní samosprávy, jakož i orgány profesní a zájmové samosprávy jsou povinny státnímu zastupitelství při výkonu jeho působnosti v konkrétní věci bez průtahů zapůjčovat spisy a doklady. Státní zástupci mají právo v mezích výkonu působnosti státního zastupitelství do zapůjčených spisů a dokladů nahlížet a pořizovat z nich opisy a výpisy.

(2) Ministerstva a jiné státní orgány, orgány územní samosprávy, jakož i orgány profesní a zájmové samosprávy jsou povinny bez průtahů vyhovět dožádáním státního zastupitelství činěným v mezích jeho působnosti a podávat mu potřebná vysvětlení. V případě, že tak stanoví zvláštní právní předpis, přísluší za vyřízení dožádání peněžité plnění.^{5a)}

(3) Povinnosti podle odstavců 1 a 2 se vztahují i na právnické osoby; na fyzické osoby se vztahují v rozsahu, ve kterém je jim zvláštním právním předpisem svěřen výkon státní správy nebo ve kterém vykonávají podnikatelskou činnost.

(4) Soudy jsou povinny umožnit státnímu zastupitelství při výkonu jeho působnosti nahlížet do soudních spisů a pořizovat si z nich opisy a výpisy. Pokud státní zastupitelství při výkonu své působnosti požádá soud o zapůjčení spisu, soud může jeho žádost odmítnout, jen pokud tomu brání závažné důvody.

(5) Pro účely výkonu oprávnění podat podle zvláštního právního předpisu soudu žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení jsou státní zastupitelství a nejvyšší státní zástupce dále oprávněni provádět potřebná zjištění u orgánů a osob uvedených v odstavcích 1 a 3, zejména mohou požadovat předložení dokumentů a spisů, nahlížet do nich a pořizovat z nich opisy a výpisy a požadovat podání potřebných vysvětlení; orgány a osoby uvedené v odstavcích 1 a 3 jsou povinny na žádost státního zastupitelství nebo nejvyššího státního zástupce poskytnout při výkonu tohoto oprávnění požadovanou součinnost.

(6) Ustanoveními odstavců 1 až 5 nejsou dotčeny povinnosti vyplývající ze zvláštních právních předpisů o ochraně utajovaných informací, ochrana obchodního tajemství ani ochrana zákonem uložené nebo uznané povinnosti mlčenlivosti.^{5b)} Za zákonem uznanou povinnost mlčenlivosti se pro účely tohoto zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen zákonem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě zákona.

§ 15

(1) Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, je každý povinen dostavit se na výzvu ke státnímu zastupitelství a podat zde potřebné vysvětlení. O obsahu vysvětlení a o průběhu tohoto úkonu se sepíše záznam.

(2) Vysvětlení nelze požadovat o okolnostech týkajících se utajovaných informací chráněných zvláštním právním předpisem od toho, kdo je povinen je zachovat v tajnosti, nebo od toho, kdo by vysvětlením porušil jinou zákonem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl těchto povinností zproštěn tím, kdo je k tomu podle zvláštního právního předpisu oprávněn.

(3) Vysvětlení může odepřít osoba, která by tím sebe nebo osobu blízkou^{5c)} vystavila nebezpečí trestního stíhání. Státní zástupce je oprávněn důvodnost odepření přezkoumat, pokud takový postup není v rozporu s účelem, pro který je vysvětlení požadováno.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu výdajů za podmínek a ve výši stanovených právními předpisy o cestovních náhradách a na náhradu prokázaného ušlého výdělku (dále jen „náhrada“). Náhradu poskytuje stát prostřednictvím státního zastupitelství, které výzvu vydalo. Nárok na náhradu nemá ten, kdo byl státním zastupitelstvím vyzván k podání vysvětlení v důsledku vlastního protiprávního jednání nebo výhradně v osobním zájmu.

(5) Nárok na náhradu zaniká, pokud nebyl uplatněn ve lhůtě 3 dnů osobou, která se ke státnímu zastupitelství na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být tato osoba poučena.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nepoužijí, pokud se na postup státního zastupitelství při požadování vysvětlení vztahuje zvláštní právní předpis.^{5d)}

§ 16

(1) Tomu, kdo bez dostatečné omluvy nevyhoví výzvě státního zastupitelství podle § 15 odst. 1, může státní zastupitelství uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč, popřípadě může nařídit jeho předvedení. Pořádkovou pokutu je možno uložit opakovaně.

(2) Proti rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Stížnost lze podat u státního zastupitelství, které pořádkovou pokutu uložilo, ve lhůtě 3 dnů od doručení písemného rozhodnutí o uložení pokuty. Jestliže státní zastupitelství stížnosti samo nevyhoví, předloží ji bezodkladně k rozhodnutí nejbližší vyššímu státnímu zastupitelství nebo nejvyššímu státnímu zástupci, uložilo-li pořádkovou pokutu Nejvyšší státní zastupitelství.

(3) Na oznamování rozhodnutí o pořádkové pokutě, běh lhůt, určení náležitostí písemného vyhotovení takového rozhodnutí, rozhodování o stížnosti proti němu a na předvedení osoby se jinak užijí přiměřeně ustanovení trestního řádu.

(4) Pravomocné rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty je vykonatelné uplynutím lhůty k plnění. Při správě placení pořádkové pokuty se postupuje podle daňového řádu. Pořádkovou pokutu vymáhá celní úřad. Výnos pokut je příjmem státního rozpočtu České republiky.

(5) Nevyhoví-li výzvě podle § 15 odst. 1 příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, státní zastupitelství může přenechat jeho kázeňské potrestání příslušnému veliteli, náčelníku nebo řediteli. Nevyhoví-li takové výzvě osoba, která je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, státní zastupitelství ji může přenechat řediteli věznice nebo vazební věznice k uložení pořádkového opatření nebo ke kázeňskému potrestání. Příslušný velitel, náčelník nebo ředitel je povinen o výsledku státního zastupitelství vyrozumět. Obdobně se postupuje v případě osob, které podléhají kárné odpovědnosti podle zvláštních právních předpisů.

§ 16a

Přijímání a vyřizování podání

(1) Podání se posuzuje podle jeho obsahu; lze je učinit písemně, telegraficky, telefaxem, dálnopisem, prostředky elektronické pošty nebo ústně do protokolu.

(2) Z podání musí být patrné, kdo je podáván, v jaké věci, jaké jsou jeho důvody a čeho se ten, kdo je učinil, po státním zastupitelství domáhá; podání musí být podepsáno. Nemá-li podání některou z uvedených náležitostí a není-li ani po upozornění ve stanovené lhůtě tím, kdo podání učinil, doplněno, státní zastupitelství je bez opatření založí. Anonymní podání se přešetřují jen tehdy, pokud obsahují dostatečné údaje pro to, aby jejich obsah bylo možno prověřit; jinak se podání bez opatření založí.

(3) Není-li k vyřízení podání příslušné státní zastupitelství, jemuž bylo podání učiněno, a z obsahu podání vyplývá, že k jeho vyřízení je příslušné jiné státní zastupitelství nebo Úřad evropského veřejného žalobce, postoupí podání tomuto státnímu zastupitelství nebo Úřadu evropského veřejného žalobce a toho, kdo podání podal, o tom vyrozumí.

(4) Není-li vyřízení podání v působnosti státního zastupitelství a k jeho vyřízení je příslušný jiný státní orgán, státní zastupitelství, jemuž bylo učiněno, neprodleně podání zašle tomu, kdo je učinil, a vyrozumí ho podle povahy věci o tom, na koho se má obrátit. Jestliže z obsahu podání příslušnost nevyplývá a jeho obsah zjevně nesouvisí s činností státního zastupitelství, státní zastupitelství o tom vyrozumí toho, kdo podání učinil, a podání založí.

(5) Obsahuje-li podání potřebné náležitosti a jeho vyřízení je v působnosti státního zastupitelství, jemuž bylo učiněno, státní zastupitelství jeho důvodnost přezkoumá. Zjistí-li porušení zákona nebo jiného právního předpisu, přijme v rámci své působnosti příslušná opatření ke zjednání nápravy.

(6) Po přezkoumání důvodnosti podání je státní zastupitelství povinno o způsobu vyřízení vyrozumět nejpozději do 2 měsíců od doručení podání nebo jeho vrácení vyšším státním zastupitelstvím toho, kdo je učinil; tuto lhůtu lze překročit jen tehdy, pokud v jejím průběhu nelze získat podklady potřebné pro vyřízení podání, o tom je potřeba toho, kdo podání učinil, písemně vyrozumět.

(7) Není-li ten, kdo podání učinil, se způsobem vyřízení spokojen, může požádat o přezkoumání vyřízení podání nejbližší vyšší státní zastupitelství, jehož rozhodnutí v téže věci je konečné. O tom je třeba toho, kdo podání podal, vždy poučit. Pokud žádost o přezkoumání postupu státního zastupitelství obsahuje nové skutečnosti, jež by samy o sobě nebo ve spojení s jinými mohly odůvodnit jiné posouzení věci, nejbližší vyšší státní zastupitelství vrátí věc nižšímu státnímu zastupitelství k opětovnému přezkoumání.

(8) Ustanovení odstavců 1 až 7 se nepoužijí na podání činěná státnímu zastupitelství podle zvláštního právního předpisu.^{5e)}

§ 16b

Stížnosti

(1) Každý je oprávněn podat stížnost na průtahy při plnění úkolů státního zastupitelství nebo na nevhodné chování státních zástupců, vyšších úředníků a ostatních zaměstnanců státního zastupitelství; proti evropskému pověřenému žalobci lze podat pouze stížnost na nevhodné chování.

(2) K vyřízení stížnosti je příslušný vedoucí státní zástupce, který je nadřízen státnímu zástupci, proti němuž stížnost směřuje; je též příslušný k vyřízení stížnosti směřující proti zaměstnanci státního zastupitelství nebo vyššímu úředníkovi, v jehož čele stojí. K vyřízení stížnosti směřující proti nejvyššímu státnímu zástupci je příslušný ministr spravedlnosti. Stížnost se podává u toho, kdo je příslušný k jejímu vyřízení.

(3) Ten, kdo je příslušný k vyřízení stížnosti, je povinen přezkoumat skutečnosti ve stížnosti uvedené; vyžaduje-li to řádné prošetření stížnosti, vyslechne stěžovatele, osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě požádá o vyjádření další osoby, které mohou přispět k objasnění věci. Pokud byla stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, sdělí stěžovateli v rámci vyrozumění o vyřízení stížnosti, jaká opatření byla přijata pro odstranění

zjištěných závad.

(4) Je-li v téže věci podána stejným stěžovatelem další stížnost, aniž by obsahovala nové skutečnosti, stížnost se bez dalšího šetření založí a stěžovatel se již nevyrozumívá; na to je třeba stěžovatele v odpovědi na předchozí stížnost upozornit.

(5) Na podávání a vyřizování stížností se jinak použijí ustanovení upravující podání státnímu zastupitelství s tím, že lhůtu 2 měsíců, uvedenou v § 16a odst. 6 nelze v tomto řízení překročit, a že k přezkoumání vyřízení stížnosti je příslušný vedoucí státní zástupce nadřízený vedoucímu státnímu zástupci, který stížnost vyřizoval, a pokud stížnost vyřizoval nejvyšší státní zástupce nebo ministerstvo, ministr spravedlnosti.

§ 16c

Odborné vyjádření a přibrání znalce a tlumočníka

(1) Je-li k objasnění okolností důležité pro postup státního zastupitelství při výkonu působnosti podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu potřeba odborných znalostí, může si státní zastupitelství vyžádat odborné vyjádření.

(2) Nepostačuje-li vyžádání odborného vyjádření podle odstavce 1, může státní zastupitelství přibrat znalce.

(3) Je-li třeba přetlumočit obsah písemnosti nebo vysvětlení, může státní zastupitelství přibrat tlumočníka.

(4) Na postup při podávání odborného vyjádření a výběru znalce a tlumočníka, na důvody jejich vyloučení a poskytování odměny za znalecký posudek nebo úkon tlumočníka se přiměřeně použije trestní řád.

(5) Odstavce 1 až 4 se nepoužijí, pokud státní zastupitelství postupuje při vyžadování odborných vyjádření a přibrání znalců a tlumočnicků podle zvláštního právního předpisu.

ČÁST ŠESTÁ

Ustanovování státních zástupců a jejich pracovní poměr

§ 17

(1) Státním zástupcem může být jmenován státní občan České republiky, který je způsobilý k právním úkonům, bezúhonný, ke dni jmenování dosáhl věku nejméně 25 let, získal vysokoškolské vzdělání studiem magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice,^{5f)} úspěšně složil závěrečnou zkoušku, jeho morální vlastnosti dávají záruku, že bude funkci řádně zastávat, a souhlasí se svým jmenováním do funkce státního zástupce a s přidělením k určitému státnímu zastupitelství.

(2) Odborná justiční zkouška, soudcovská zkouška, jednotná soudcovská a advokátní zkouška, vojenská právní zkouška a prokurátorská zkouška vykonané před účinností tohoto zákona mají stejné účinky jako závěrečná zkouška podle tohoto zákona.

(3) O uznání jiných zkoušek za závěrečnou zkoušku podle tohoto zákona rozhoduje ministr spravedlnosti.

(4) Podmínku bezúhonnosti nesplňuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen za trestný čin, jestliže se na něj podle zvláštního právního předpisu nebo rozhodnutí prezidenta republiky nehledí, jako by nebyl odsouzen.

§ 18

(1) Funkce státního zástupce vzniká jmenováním.

(2) Státního zástupce jmenuje na návrh nejvyššího státního zástupce ministr spravedlnosti na dobu časově neomezenou.

(3) Státní zástupce skládá po svém jmenování do rukou ministra spravedlnosti tento slib: „Slibuji na svou čest a svědomí, že budu při ochraně veřejného zájmu postupovat vždy v souladu s Ústavou a zákony České republiky, jakož i mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, budu respektovat lidská práva, základní svobody a lidskou důstojnost a zachovávat mlčenlivost o věcech, které se dozvím v souvislosti s výkonem funkce státního zástupce, a to i po skončení výkonu této funkce. Při výkonu funkce státního zástupce i v soukromém životě budu chránit důstojnost svého povolání.“ Odepření slibu nebo složení slibu s výhradou má za následek zánik funkce státního zástupce.

(4) Pracovní poměr státního zástupce se zakládá k České republice jmenováním do funkce státního zástupce a vzniká po složení slibu podle odstavce 3 dnem, který je stanoven k nástupu výkonu této funkce. Nestanoví-li tento zákon jinak, vykonává práva a povinnosti z pracovního poměru státního zastupitelství, k němuž je státní zástupce přidělen k výkonu funkce.

(5) Pracovní poměr státního zástupce končí dnem zániku funkce státního zástupce.

(6) Pracovní poměr státních zástupců se řídí zákoníkem práce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(7) Platové poměry státních zástupců upravuje zvláštní právní předpis.

Přidělení k výkonu funkce a jeho změny

§ 19

(1) Státního zástupce přidělí k výkonu funkce k určitému státnímu zastupitelství ministr spravedlnosti na základě jeho předchozího souhlasu. Dodatečné odvolání tohoto souhlasu má za následek zánik funkce, nelze-li státního zástupce s jeho souhlasem přidělit k jinému státnímu zastupitelství.

(2) Ministr spravedlnosti může státního zástupce přeložit s jeho souhlasem nebo na jeho žádost k jinému státnímu zastupitelství téhož nebo vyššího stupně; nestanoví-li tento zákon jinak, ke státnímu zastupitelství nižšího stupně může ministr spravedlnosti přeložit státního zástupce jen na jeho žádost. Žádost o přeložení podává státní zástupce prostřednictvím nejvyššího státního zástupce, který k žádosti připojí své stanovisko. Státní zástupce může až do dne rozhodnutí ministra spravedlnosti o změně svého přidělení žádost vzít zpět. Při překládání státních zástupců ke státnímu zastupitelství vyššího stupně se přihlíží též k dosažené odborné úrovni překládaného státního zástupce a k výsledkům prohlubování jeho odborných znalostí (§ 24 odst. 3).

(3) Nelze-li řádný výkon působnosti státního zastupitelství zajistit postupem podle odstavců 1 a 2, může ministr spravedlnosti po vyjádření vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je státní zástupce přidělen přeložit státního zástupce i bez jeho souhlasu nebo žádosti k jinému státnímu zastupitelství, dojde-li zákonem ke změně v organizaci státního zastupitelství nebo změně obvodů státních zastupitelství.

(4) Podle odstavce 3 lze státního zástupce přeložit pouze k jinému státnímu zastupitelství téhož stupně v rámci obvodu státního zastupitelství o jeden stupeň vyššího anebo ke státnímu zastupitelství o jeden stupeň nižšímu v rámci obvodu státního zastupitelství, k němuž je státní zástupce přidělen k výkonu funkce. Přeložit státního zástupce podle odstavce 3 lze pouze do 6 měsíců od účinnosti zákona, který zakládá důvod pro toto rozhodnutí; z téhož důvodu nelze státního zástupce přeložit opakovaně. Při překládání podle odstavce 3 se přihlédne také k osobním a rodinným poměrům státního zástupce.

(5) Státnímu zástupci, který byl přeložen k výkonu funkce k jinému státnímu zastupitelství podle odstavce 3, zůstává zachován plat, který by mu jinak podle zvláštního právního předpisu příslušel, pokud mu přeložením nevznikne nárok na plat vyšší.

§ 19a

(1) Státní zástupce může být v zájmu řádného zajištění úkolů státního zastupitelství se svým souhlasem dočasně přidělen k výkonu funkce státního zástupce k jinému státnímu zastupitelství na dobu nejdéle 3 let nebo k jinému orgánu nebo organizaci na dobu nejdéle jednoho roku, anebo k jinému orgánu nebo organizaci se sídlem mimo území České republiky na dobu nejdéle 5 let. Státní zástupce může být se svým souhlasem v zájmu využití zkušeností dočasně přidělen k ministerstvu nebo k Justiční akademii na dobu nejdéle jednoho roku.

(2) O dočasném přidělení k jinému státnímu zastupitelství rozhoduje vedoucí státní zástupce státního zastupitelství, které je ve vztahu k oběma příslušným státním zastupitelstvím nejbližší vyšší. V případě dočasného přidělení k Nejvyššímu státnímu zastupitelství rozhoduje nejvyšší státní zástupce. V případě dočasného přidělení k jinému orgánu nebo organizaci se sídlem mimo území České republiky rozhoduje ministr spravedlnosti po projednání s nejvyšším státním zástupcem; v případě dočasného přidělení k Eurojustu tak ministr spravedlnosti činí na návrh nejvyššího státního zástupce. V ostatních případech rozhoduje ministr spravedlnosti po projednání s nejvyšším státním zástupcem a v případě dočasného přidělení k jinému orgánu nebo organizaci též na základě jejich souhlasu nebo žádosti. Součástí rozhodnutí je i určení doby dočasného přidělení, kterou nelze bez souhlasu státního zástupce prodlužovat.

(3) Státní zástupce dočasně přidělený k jinému státnímu zastupitelství má po dobu přidělení právo na

- a) zajištění přiměřeného ubytování na náklady státu v sídle státního zastupitelství, ke kterému byl dočasně přidělen, nelze-li po něm oprávněně požadovat, aby denně konal k výkonu funkce u tohoto státního zastupitelství cestu z místa svého bydliště,
- b) náhradu za používání jiného než služebního silničního motorového vozidla k cestě z místa svého bydliště ke státnímu zastupitelství, k němuž byl dočasně přidělen, a zpět, bylo-li to dohodnuto; výše této náhrady se řídí právními předpisy upravujícími náhrady za používání silničních motorových vozidel při pracovních cestách konaných zaměstnanci v pracovním poměru,

c) náhradu prokázaných jízdních výdajů vynaložených na cestu z místa svého bydliště ke státnímu zastupitelství, k němuž byl dočasně přidělen, a zpět, nemá-li za vykonanou cestu právo na náhradu podle písmena b).

(4) Ustanovení odstavce 3 platí obdobně, byl-li státní zástupce podle tohoto zákona dočasně přidělen k ministerstvu, k Justiční akademii nebo k jinému orgánu anebo organizaci v České republice.

(5) Státní zástupce dočasně přidělený k jinému orgánu nebo organizaci se sídlem mimo území České republiky má nárok na náhrady nákladů poskytované při výkonu funkce v zahraničí, pokud tyto náklady nehradí orgán nebo organizace, k nimž byl dočasně přidělen.

§ 20

Pracovní pohotovost

K plnění úkolů, k nimž je státní zastupitelství podle zákona příslušné, jestliže jejich provedení nesnese odkladu, může vedoucí státní zástupce nařídit státnímu zástupci pracovní pohotovost na pracovišti, v místě jeho bydliště nebo na jiném vhodném místě. Pracovní pohotovost na pracovišti může být státnímu zástupci nařízena v rozsahu nejvýše 400 hodin ročně. Při nařizování pracovní pohotovosti vedoucí státní zástupce dbá na rovnoměrné zatížení všech státních zástupců.

§ 21

Zánik funkce státního zástupce

(1) Funkce státního zástupce zaniká dnem

- a) ve kterém měl státní zástupce složit slib, pokud složení slibu odepřel nebo jej složil s výhradou,
- b) ve kterém po svém jmenování státní zástupce dodatečně odvolal souhlas s prvním přidělením, pokud ho nelze s jeho souhlasem přidělit k jinému státnímu zastupitelství,
- c) k němuž státní zástupce pozbyl státní občanství České republiky,
- d) ve kterém státní zástupce složil slib soudce nebo k němuž byl zvolen poslancem nebo senátorem Parlamentu České republiky anebo členem zastupitelstva územního samosprávného celku,
- e) k němuž státnímu zástupci vznikla funkce ve veřejné správě,
- f) 31. prosince kalendářního roku, v němž státní zástupce dosáhne věku 70 let,
- g) úmrtí státního zástupce nebo dnem právní moci rozhodnutí o jeho prohlášení za mrtvého.

(2) Funkce státního zástupce dále zaniká dnem právní moci rozhodnutí

- a) kterým byl státní zástupce omezen ve svéprávnosti,
- b) kterým byl státní zástupce odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně nebo odsouzen k nepodmíněnému

trestu odnětí svobody pro trestný čin spáchaný z nedbalosti,

c) kterým bylo rozhodnuto, že státní zástupce je z důvodu uvedeného v § 26 nezpůsobilý k výkonu funkce státního zástupce,

d) o uložení kárného opatření odvolání z funkce státního zástupce.

(3) Státní zástupce se může vzdát funkce písemným oznámením ministru spravedlnosti; funkce státního zástupce zaniká uplynutím 2 kalendářních měsíců následujících po měsíci, v němž oznámení státního zástupce o tom, že se funkce státního zástupce vzdává, bylo ministru spravedlnosti doručeno.

§ 22

Dočasné zproštění výkonu funkce

(1) Státní zástupce je dočasně zproštěn výkonu funkce,

a) byl-li jmenován soudcem Ústavního soudu, a to na dobu výkonu této funkce,

b) stal-li se soudcem nebo asistentem soudce mezinárodního soudu, mezinárodního trestního tribunálu nebo obdobného mezinárodního soudního orgánu nebo byl-li pověřen výkonem obdobné funkce u mezinárodního soudu, mezinárodního trestního tribunálu nebo obdobného mezinárodního soudního orgánu, a to na dobu výkonu této funkce, nebo

c) byl-li dočasně přidělen k ministerstvu nebo Justiční akademii podle § 19a odst. 1, a to na dobu tohoto dočasného přidělení.

(2) Ministr spravedlnosti může dočasně zprostit výkonu funkce státního zástupce,

a) který je trestně stíhán, a to do pravomocného skončení trestního stíhání,

b) je-li kárně stíhán, pokud je v návrhu na zahájení kárného řízení navrženo uložení kárného opatření odvolání z funkce státního zástupce, a to na dobu do skončení kárného řízení nebo dokud není kárnému soudu doručeno prohlášení státního zástupce, že trvá na projednání věci,

c) bylo-li z důvodu uvedeného v § 26 zahájeno řízení o jeho způsobilosti vykonávat funkci státního zástupce, a to na dobu do pravomocného skončení tohoto řízení.

(3) Ministr spravedlnosti informuje evropského nejvyššího žalobce o tom, že státního zástupce jmenovaného do funkce evropského žalobce nebo evropského pověřeného žalobce dočasně zprostit výkonu funkce podle odstavce 2 a o důvodech tohoto dočasného zproštění. Při dočasném zproštění výkonu funkce státního zástupce jmenovaného do funkce evropského pověřeného žalobce z důvodu kárného stíhání pro kárné provinění související s jeho povinnostmi podle nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce postupuje ministr spravedlnosti podle tohoto nařízení.

(4) K dočasnému zproštění výkonu funkce státního zástupce podle odstavce 2 dojde dnem následujícím po dni, v němž bylo státnímu zástupci doručeno rozhodnutí o dočasném zproštění, není-li v rozhodnutí uveden den pozdější.

(5) Po dobu dočasného zproštění výkonu funkce podle odstavce 1 písm. b) platí ustanovení § 19a odst. 5 obdobně.

(6) Proti rozhodnutí o dočasném zproštění výkonu funkce podle odstavce 2 písm. b) může státní zástupce do 5 pracovních dnů od jeho doručení podat námitky k soudu, příslušnému podle zvláštního právního předpisu ke kárnému řízení;^{5j)} podání námitek nemá odkladný účinek.

ČÁST SEDMÁ

Postavení státních zástupců

§ 23

(1) Státní zástupce výkonem své funkce zajišťuje působnost státního zastupitelství; jím provedené úkony jsou považovány za úkony státního zastupitelství.

(2) Odpovědnost za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem státního zastupitelství se řídí zvláštním právním předpisem.^{5j)}

§ 24

(1) Státní zástupce je při výkonu své funkce povinen odpovědně plnit své úkoly a respektovat přitom zásady, které zákon pro činnost státního zastupitelství stanoví; zejména je povinen postupovat odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně, spravedlivě a bez zbytečných průtahů. Jakýkoli vnější zásah nebo jiný vliv, jehož důsledkem by mohlo být porušení některé z těchto povinností, musí odmítnout.

(2) Státní zástupce je při výkonu své funkce, ve svém osobním životě i při výkonu svých politických práv povinen vystříhat se všeho, co by mohlo vzbuzovat důvodné pochybnosti o dodržování povinností uvedených v odstavci 1, ohrozit vážnost funkce státního zástupce nebo vážnost státního zastupitelství anebo ohrozit důvěru v nestranný a odborný výkon působnosti státního zastupitelství nebo státního zástupce. Státní zástupce zejména

a) ve výkonu své funkce se nesmí nechat ovlivnit zájmy politických stran, veřejným míněním nebo sdělovacími prostředky,

b) svoji funkci musí vykonávat nezaujatě a bez ekonomických, sociálních, rasových, etnických, sexuálních, náboženských nebo jiných předsudků a ve vztahu k osobám, s nimiž při výkonu své funkce jedná, se musí zdržet projevů osobních sympatií, náklonnosti nebo negativních postojů,

c) nesmí umožnit, aby funkce státního zástupce byla zneužita k prosazování soukromých zájmů,

d) musí odpovědně přistupovat ke správě vlastního majetku i majetku, jehož správa mu byla svěřena, uzavírat jen takové závazky, jejichž plnění není na újmu řádného výkonu funkce státního zástupce, a svoje finanční záležitosti uspořádat tak, aby jich nemohlo být využíváno k nepřípustnému ovlivňování jeho osoby v souvislosti s výkonem funkce státního zástupce,

e) nesmí působit jako rozhodce nebo zprostředkovatel řešení právního sporu, zastupovat účastníky soudního

řízení nebo působit jako zmocněnec poškozeného nebo zúčastněné osoby v soudním nebo správním řízení, s výjimkou zákonného zastoupení nebo případů, ve kterých takový postup umožňuje zvláštní právní předpis, anebo případů, v nichž půjde o zastupování dalšího účastníka řízení, v němž je účastníkem i sám státní zástupce.

(3) Státní zástupce je povinen dbát soustavným vzděláváním o prohlubování svých odborných právních a dalších znalostí potřebných pro řádný výkon funkce. K tomu vedle samostatného studia využívá zejména vzdělávací akce, organizované Justiční akademií, případně státním zastupitelstvím a vysokými školami.

(4) Státní zástupce je povinen zachovávat náležitou úctu k ostatním státním zástupcům, jiným osobám vykonávajícím právní povolání, k ostatním zaměstnancům státního zastupitelství a dalším osobám, s nimiž při výkonu své funkce jedná; je povinen zejména zdržet se nepřiměřené veřejné kritiky státního zastupitelství a výkonu jeho působnosti, jiných státních zástupců, soudců, advokátů a notářů.

(5) Státní zástupce přispívá svými znalostmi a schopnostmi při odborné přípravě a při odborném vzdělávání státních zástupců, soudců, právních čekatelů, justičních kandidátů a dalších zaměstnanců státního zastupitelství a soudů organizovaném Justiční akademií, ministerstvem, státním zastupitelstvím nebo soudy. Nebrání-li tomu jeho povinnosti při výkonu funkce, může státní zástupce přispívat svými znalostmi též při odborné přípravě zejména advokátů a advokátních koncipientů.

(6) Pokud byl státní zástupce pověřen jednotlivým úkonem správy státního zastupitelství, je povinen svěřený úkon odpovědně vykonat.

§ 24a

(1) Státní zástupce nesmí ode dne, který je stanoven jako den nástupu do funkce, až do zániku funkce státního zástupce, kromě výkonu funkce státního zástupce, vedoucího státního zástupce nebo jeho náměstka anebo činnost spojených s dočasným přidělením k ministerstvu nebo Justiční akademii, zastávat žádnou jinou placenou funkci ani vykonávat jinou výdělečnou činnost, s výjimkou správy vlastního majetku včetně členství v orgánech bytových družstev, společenství vlastníků jednotek a jiných právnických osob, jejichž hlavní předmět činnosti je zaměřen na uspokojování bytových potřeb svých členů, činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, činnosti aktivního sportovce, činnosti v poradních orgánech ministerstev, jiných ústředních orgánů státní správy nebo vlády, orgánech komor Parlamentu, poradních a kontrolních orgánech Evropské unie, Rady Evropy a jiných mezinárodních organizací nebo činnosti v Orgánu nezávislé kontroly zpravodajských služeb České republiky podle zákona o zpravodajských službách České republiky za předpokladu, že tyto činnosti jsou slučitelné s požadavky na řádný výkon funkce státního zástupce.

(2) Státní zástupce může vykonávat službu vojáka v aktivní záloze, nebrání-li tomu jeho povinnosti při výkonu funkce; za službu v aktivní záloze je státní zástupce oprávněn přijímat naturální a peněžní náležitosti podle zákona upravujícího postavení vojáka v záloze.

(3) Výkon činností podle odstavců 1 a 2, s výjimkou správy vlastního majetku, za kalendářní rok státní zástupce oznámí nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku vedoucímu státnímu zástupci, vedoucí státní zástupce nadřízenému vedoucímu státnímu zástupci a nejvyšší státní zástupce ministru spravedlnosti. V oznámení uvede předmět této činnosti, způsob a místo jejího výkonu a pro koho a v jakém rozsahu tuto činnost vykonával. Oznámení podle věty první státní zástupce, vedoucí státní zástupce nebo nejvyšší státní zástupce nepodává v

případě, že v daném roce nevykonával činnost, na kterou se povinnost podat oznámení podle věty první vztahuje, nebo pokud výše celkového hrubého ročního příjmu z této činnosti nepřesáhla 20 % jeho ročního platu za tento kalendářní rok.

(4) Státní zástupce nesmí ode dne, který je stanoven jako den nástupu do funkce, až do zániku funkce státního zástupce zastávat funkci ve statutárním, řídícím a kontrolním orgánu podnikající právnické osoby a nesmí být svěřenským správcem nebo další osobou určenou k dohledu nad správou svěřenského fondu, jehož účelem je provozování obchodního závodu.

§ 25

(1) Státní zástupce je povinen zachovat mlčenlivost o věcech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce, a to i po skončení výkonu funkce státního zástupce.

(2) Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, ^{5l)} může státního zástupce zprostit mlčenlivosti z vážných důvodů nejvyšší státní zástupce; nejvyššího státního zástupce zprošťuje povinnosti mlčenlivosti ministr spravedlnosti.

§ 26

Nezpůsobilost k výkonu funkce státního zástupce

(1) Státní zástupce není způsobilý k výkonu funkce státního zástupce, jestliže

- a) mu nepříznivý zdravotní stav dlouhodobě nedovoluje vykonávat funkci státního zástupce,
- b) byl pravomocně odsouzen za trestný čin a takové odsouzení nevedlo k zániku funkce státního zástupce, jestliže čin, za který byl odsouzen, svou povahou zpochybňuje důvěryhodnost jeho dalšího setrvání ve funkci státního zástupce.

(2) Státní zástupce, který byl jmenován do funkce evropského žalobce, není způsobilý k výkonu funkce státního zástupce, jestliže byl Soudním dvorem Evropské unie z funkce evropského žalobce odvolán a jestliže důvody tohoto odvolání zpochybňují důvěryhodnost jeho dalšího setrvání ve funkci státního zástupce.

(3) Státní zástupce, který byl jmenován do funkce evropského pověřeného žalobce, není způsobilý k výkonu funkce státního zástupce, jestliže byl z funkce evropského pověřeného žalobce kolegiem zřízeným nařízením o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce odvolán a jestliže důvody tohoto odvolání zpochybňují důvěryhodnost jeho dalšího setrvání ve funkci státního zástupce.

§ 26a

Evidenční ochrana státního zástupce

Ministerstvo vnitra na žádost nadřízeného vedoucího státního zástupce provede u státního zástupce, u něhož lze v souvislosti s výkonem působnosti státního zastupitelství důvodně předpokládat ohrožení jeho života nebo zdraví, opatření k evidenční ochraně osobních údajů státního zástupce, jeho manžela, partnera, dítěte a rodičů, jejich

ČÁST OSMÁ

Kárná odpovědnost

§ 27

Státní zástupce a vedoucí státní zástupce jsou odpovědní za kárné provinění. Státní zástupce jmenovaný do funkce evropského žalobce nebo evropského pověřeného žalobce je odpovědný za kárné provinění v případech, ve kterých to nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce umožňuje; ustanovení této části se na státního zástupce jmenovaného do funkce evropského žalobce nebo evropského pověřeného žalobce použijí obdobně.

§ 28

(1) Kárným proviněním státního zástupce je zaviněné porušení povinnosti státního zástupce nebo zaviněné jednání, kterým státní zástupce ohrozil důvěru v nestranný, odborný nebo zákonný postup státního zástupce nebo státního zastupitelství anebo snížil vážnost a důstojnost funkce státního zástupce nebo státního zastupitelství.

(2) Kárným proviněním vedoucího státního zástupce je též závažné zaviněné porušení povinnosti vyplývající z výkonu funkce vedoucího státního zástupce.

§ 29

(1) Odpovědnost státního zástupce nebo vedoucího státního zástupce za kárné provinění zaniká, nebyl-li do 3 let od jeho spáchání podán návrh na zahájení kárného řízení.

(2) Lhůta podle odstavce 1 neběží od zahájení do skončení řízení o námitkách proti výtce uložené téže osobě pro týž skutek.

(3) Lhůta podle odstavce 1 se přerušuje zahájením trestního stíhání vedeného pro týž skutek proti téže osobě. Skončením takového trestního stíhání počíná běžet lhůta nová.

(4) Bylo-li kárné řízení vedeno pro týž skutek proti téže osobě na podkladě návrhu na zahájení kárného řízení, kterým navrhovatel navrhl schválení dohody o vině a kárném opatření, a pokud kárný soud svým rozhodnutím vrátil věc navrhovateli, lhůta podle odstavce 1 neskončí dříve než uplynutím 6 měsíců od právní moci takového rozhodnutí.

§ 30

(1) Za kárné provinění podle § 28 odst. 1 lze státnímu zástupci uložit podle závažnosti kárného provinění některé z těchto kárných opatření:

a) důtku,

b) snížení platu až o 30 % na dobu nejdéle 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se státní zástupce dopustil v době před zahlázením kárného opatření, na dobu nejdéle 2 let, nebo

c) odvolání z funkce státního zástupce.

(2) Za kárné provinění podle § 28 odst. 2 lze vedoucímu státnímu zástupci uložit podle závažnosti kárného provinění některé z těchto kárných opatření:

a) důtku,

b) odnětí zvýšení platového koeficientu za výkon funkce vedoucího státního zástupce na dobu nejdéle 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se vedoucí státní zástupce dopustil v době před zahlázením kárného opatření na dobu nejdéle 2 let,

c) snížení platu až o 30 % na dobu nejdéle 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se vedoucí státní zástupce dopustil v době před zahlázením kárného opatření, na dobu nejdéle 2 let, nebo

d) odvolání z funkce vedoucího státního zástupce, s výjimkou funkce nejvyššího státního zástupce.

(3) Kárné opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce lze uložit vedle kárného opatření snížení platu.

(4) Od uložení kárného opatření lze upustit, pokud je projednání kárného provinění vzhledem k jeho povaze a závažnosti a osobě státního zástupce nebo vedoucího státního zástupce postačující k dosažení účelu kárného řízení

(5) Za více kárných provinění téhož státního zástupce nebo vedoucího státního zástupce projednaných ve společném řízení se uloží kárné opatření podle ustanovení vztahujícího se na kárné provinění nejpřísněji postižitelné.

(6) Kárné opatření snížení platu a odnětí zvýšení platového koeficientu se vůči kárně postiženému uplatní od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení kárného opatření. Do doby, po kterou má být uplatněno snížení platu nebo odnětí zvýšení platového koeficientu, se nezahrnuje doba, po kterou kárně postiženému plat nenáleží, nebo souhrn těchto dob.

§ 31

(1) Drobné nedostatky a poklesky může orgán správy státního zastupitelství, který je oprávněn podat návrh na zahájení kárného řízení, státnímu zástupci nebo vedoucímu státnímu zástupci písemně vytknout, aniž by podal návrh na zahájení kárného řízení.

(2) Pokud výtku uložil vedoucí státní zástupce, doručí ji též ministerstvu a nadřízenému vedoucímu státnímu zástupci, který je též oprávněn výtku uložit.

(3) Státní zástupce nebo vedoucí státní zástupce, kterému byla výtka uložena, může proti výtce podat do 30 dnů od jejího doručení námítky podle zákona upravujícího řízení ve věcech státních zástupců.

(4) Námítky proti výtce může ve prospěch i v neprospěch státního zástupce a vedoucího státního zástupce, kterému byla výtka uložena, podat též orgán správy státního zastupitelství, pokud se mu výtka doručuje; lhůta

podle odstavce 3 se počítá od doručení výtky tomuto orgánu.

(5) Žaloba proti výtce není přípustná.

§ 32

(1) Vedoucí státní zástupce může pro účely podání návrhu na zahájení kárného řízení nebo řízení o způsobilosti k výkonu funkce provádět nezbytné šetření; při tom postupuje podle části páté tohoto zákona.

(2) Vedoucí státní zástupce provede šetření podle odstavce 1 též na žádost nadřízeného vedoucího státního zástupce oprávněného podat návrh na zahájení kárného řízení nebo řízení o způsobilosti k výkonu funkce nebo na žádost ministerstva. O výsledku šetření vedoucí státní zástupce vyrozumí toho, kdo o něj požádal, a předloží mu shromážděné podklady.

(3) Ministerstvo může vyzvat vedoucího státního zástupce oprávněného podat návrh na zahájení kárného řízení nebo řízení o způsobilosti k výkonu funkce ke sdělení, zda takový návrh v určité věci podá nebo podal.

(4) Vyzvat ke sdělení podle odstavce 3 může též nadřízený vedoucí státní zástupce podřízeného vedoucího státního zástupce, jsou-li oba oprávněni podat návrh na zahájení kárného řízení nebo řízení o způsobilosti k výkonu funkce.

(5) Vedoucí státní zástupce, kterému byla doručena výzva, je povinen na ni odpovědět bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 pracovních dnů a v případě odůvodněné složitosti věci nejpozději do 25 pracovních dnů. Lhůty se počítají od doručení výzvy.

ČÁST DESÁTÁ

Asistenti státních zástupců a právní čekatelé

§ 32a

Asistenti státních zástupců

(1) Nejvyššímu státnímu zástupci, jeho náměstkovi a řediteli odboru Nejvyššího státního zastupitelství, který je státním zástupcem, je jmenován nejméně jeden asistent. Asistent může být jmenován též jinému státnímu zástupci.

(2) Asistenta státního zástupce uvedeného v odstavci 1 větě první jmenuje a odvolává nejvyšší státní zástupce na návrh státního zástupce, o jehož asistenta se jedná. Asistenta jiného státního zástupce jmenuje a odvolává vedoucí státní zástupce příslušného státního zastupitelství na návrh státního zástupce, o jehož asistenta se jedná. Funkce asistenta se považuje za zrušenou, zanikne-li funkce příslušného státního zástupce.

(3) Asistentem může být jmenován bezúhonný občan, který má vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru práva. Podmínku bezúhonnosti nesplňuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen za trestný čin, pokud se na něj nehledí, jako by odsouzen nebyl.

(4) Asistent je povinen zachovávat mlčenlivost o věcech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce,

a to i po zániku funkce. Této povinnosti jej může zprostit nejvyšší státní zástupce.

(5) Asistent vykonává působnost právního čekatele a další jednotlivé úkony státního zástupce z pověření státního zástupce. V řízení před soudem asistent nemůže státního zástupce zastupovat, může však nahlížet do spisu.

(6) Pracovní poměr asistenta vzniká jmenováním a řídí se zákoníkem práce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 33

Čekatelská praxe

(1) Čekatelská praxe je odbornou přípravou právních čekatelů na výkon funkce státního zástupce. Doba čekatelské praxe činí 36 měsíců, do této doby se započítává doba dovolené na zotavenou čerpané v době výkonu čekatelské praxe. Nevykonává-li právní čekatel čekatelskou praxi z důvodu překážek v práci na jeho straně nebo jiné omluvené nepřítomnosti v práci, započítají se mu tyto doby do doby čekatelské praxe nejvýše v rozsahu 70 pracovních dnů v každém roce jejího trvání.

(2) Do doby čekatelské praxe se započte doba výkonu funkce soudce, asistenta státního zástupce, justičního čekatele, justičního kandidáta, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu anebo Nejvyššího správního soudu, asistenta veřejného ochránce práv, praxe advokáta a advokátního koncipienta. Ministerstvo může na žádost právního čekatele započítat do doby čekatelské praxe dobu jiné právnícké činnosti, jestliže právní čekatel získal za jejího trvání zkušenosti potřebné pro výkon funkce státního zástupce; takto započtená doba nesmí přesahovat 24 měsíců.

(3) Čekatelská praxe se vykonává v pracovním poměru založeném pracovní smlouvou. Za stát pracovní smlouvu s právním čekatelem uzavírá a v pracovněprávních vztazích za stát s právním čekatelem jedná příslušné krajské státní zastupitelství.

(4) Do pracovního poměru právního čekatele může být přijat a čekatelskou praxi může vykonávat ten, kdo splňuje předpoklady pro jmenování státním zástupcem, s výjimkou věku, závěrečné zkoušky a souhlasu s přidělením.

(5) Pracovní poměr s právním čekatelem se sjednává na dobu určitou v trvání 40 měsíců. Nedosáhne-li doba čekatelské praxe v době trvání tohoto pracovního poměru délky 36 měsíců, lze s právním čekatelem sjednat prodloužení jeho pracovního poměru o dobu potřebnou k dosažení této délky čekatelské praxe, nejdéle však o 20 měsíců. Pracovní poměr se právnímu čekateli s jeho souhlasem vždy prodlouží o potřebnou dobu, jestliže nedosáhl doby čekatelské praxe v trvání 36 měsíců v důsledku plnění branné povinnosti nebo pro nepřítomnost v práci z důvodu těhotenství nebo péče o nezletilé dítě.

(6) Právní čekatel skládá při nástupu do práce do rukou krajského státního zástupce tento slib: „Slibuji, že se budu řídit právním řádem České republiky, svědomitě se připravovat na výkon funkce státního zástupce a že si osvojím zásady etiky výkonu funkce státního zástupce.“

(7) Právní čekatel je oprávněn pod vedením státního zástupce provádět jednoduché úkony státního zástupce nebo státního zastupitelství a pod vedením odborného zaměstnance státního zastupitelství administrativní činnost. Státní zástupce může pověřit právního čekatele, aby jej zastupoval při jednotlivém úkonu trestního řízení nebo jiného než trestního řízení. V řízení před soudem se může státní zástupce dát zastoupit právním čekatelem jen v

řízení před okresním soudem; v případě řízení o schválení dohody o vině a trestu zastoupení není možné.

(8) Právní čekatel je povinen zachovávat mlčenlivost o věcech, o kterých se dozvěděl při výkonu své činnosti, a to i po skončení pracovního poměru právního čekatele; povinnosti mlčenlivosti může právního čekatele zprostit ze závažných důvodů nejvyšší státní zástupce.

(9) Nestanoví-li tento zákon jinak, řídí se pracovní poměr právního čekatele ustanoveními zákoníku práce.

§ 34

Závěrečná zkouška

(1) Po ukončení čekatelské praxe je právní čekatel povinen se podrobit závěrečné zkoušce, jejímž účelem je ověřit, zda má potřebné vědomosti a je náležitě odborně připraven k zastávání funkce státního zástupce.

(2) Závěrečná zkouška se skládá před zkušební komisí jmenovanou ministrem spravedlnosti. Zkušební komise má 5 členů a skládá se ze státních zástupců, soudců, zaměstnanců působících na ministerstvu a dalších odborníků právní teorie a praxe.

(3) Závěrečná zkouška se skládá z písemné a ústní části. Je zaměřena především na odvětví práva, která státní zastupitelství aplikuje při výkonu své působnosti, a na právní předpisy, které se vztahují k organizaci státního zastupitelství, soudů a k postavení a povinnostem státních zástupců.

(4) Ministerstvo umožní právnímu čekateli na jeho žádost podanou prostřednictvím příslušného krajského státního zastupitelství do konce předposledního měsíce trvání jeho pracovního poměru vykonat závěrečnou zkoušku; den konání zkoušky určí po ukončení čekatelské praxe, nejpozději 1 týden před skončením pracovního poměru. Brání-li právnímu čekateli ve vykonání závěrečné zkoušky důležitá překážka, určí ministerstvo jiný den konání zkoušky do 1 měsíce ode dne, kdy se dozvědělo, že překážka odpadla; pracovní poměr právního čekatele se v tomto případě s jeho souhlasem prodlužuje tak, aby skončil uplynutím týdne po dni, který byl stanoven k vykonání závěrečné zkoušky, nejdéle o 6 měsíců.

(5) Požádá-li právní čekatel, který neuspěl při závěrečné zkoušce, před skončením pracovního poměru o její opakování, umožní mu ministerstvo závěrečnou zkoušku opakovat do 6 měsíců od podání žádosti; závěrečnou zkoušku lze opakovat pouze jednou. Pracovní poměr právního čekatele se v takovém případě s jeho souhlasem prodlužuje do dne, který byl určen k vykonání opakované závěrečné zkoušky.

(6) Pracovní poměr právního čekatele, který složil závěrečnou zkoušku, lze s jeho souhlasem změnit na pracovní poměr na dobu neurčitou. V případě, že se právní čekatel stal státním zástupcem, pracovní poměr končí dnem, který předchází dni, který byl stanoven jako den k nástupu výkonu této funkce.

(7) V době trvání pracovního poměru podle odstavce 6 vykonává právní čekatel úkony podle § 33 odst. 7.

(8) Za závěrečnou zkoušku se považuje též odborná justiční zkouška a advokátní zkouška.

(9) Požádá-li o vykonání závěrečné zkoušky asistent státního zástupce, který má tříletou právní praxi a splňuje předpoklady pro výkon funkce státního zástupce s výjimkou závěrečné zkoušky, souhlasu se jmenováním státním

zástupcem a přidělením k určitému státnímu zastupitelství, umožní se mu vykonat závěrečná zkouška do 3 měsíců od doručení žádosti. Požádá-li asistent, který neuspěl při závěrečné zkoušce, o její opakování, umožní se mu ji opakovat do 6 měsíců od doručení žádosti. Pokud neuspěl ani při opakované zkoušce, nemůže podat novou žádost o vykonání zkoušky před uplynutím 5 let ode dne konání opakované zkoušky.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Odborné vzdělávání státních zástupců a právních čekatelů

§ 34a

Odborné vzdělávání právních čekatelů je zajišťováno zejména prostřednictvím Justiční akademie. Justiční akademie umožní též vzdělávání státních zástupců a vyšších úředníků.

ČÁST DVANÁCTÁ

Zvláštní ustanovení o úřadu evropského veřejného žalobce

§ 34b

(1) Dnem, k němuž vznikla státnímu zástupci funkce evropského nejvyššího žalobce, evropského žalobce nebo evropského pověřeného žalobce, je státní zástupce dočasně přidělen k Úřadu evropského veřejného žalobce. V rozsahu, ve kterém není státní zástupce jmenovaný do funkce evropského pověřeného žalobce dočasně přidělen k Úřadu evropského veřejného žalobce, plní tento státní zástupce povinnosti státního zástupce podle tohoto zákona. Dočasné přidělení trvá po dobu výkonu funkce evropského nejvyššího žalobce, evropského žalobce nebo evropského pověřeného žalobce.

(2) Ministr spravedlnosti po projednání s nejvyšším státním zástupcem a se souhlasem státního zástupce jmenovaného do funkce evropského pověřeného žalobce stanoví určité státní zastupitelství jako místo výkonu jeho funkce.

§ 34c

(1) Státní zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, se považuje za státní zastupitelství, u kterého je evropský pověřený žalobce činný.

(2) Vedoucí státní zástupce stojící v čele státního zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, je v rozsahu, v jakém to nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce umožňuje, státnímu zástupci jmenovanému do funkce evropského pověřeného žalobce nadřízen.

(3) Úkolem správy státního zastupitelství je rovněž vytvářet podmínky k řádnému plnění úkolů evropského pověřeného žalobce.

§ 34d

(1) Evropský nejvyšší žalobce, evropský žalobce a evropský pověřený žalobce mají v rozsahu, v jakém to nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce umožňuje, stejná oprávnění a povinnosti, jaké jsou stanoveny právními předpisy státnímu zástupci.

(2) Úřad evropského veřejného žalobce je pro výkon své působnosti oprávněn získávat informace z rejstříků, registrů, evidencí, databází a seznamů ve stejném rozsahu a stejným způsobem, jako je získává státní zástupce pro účely trestního řízení.

(3) Na poskytování informací mezi státním zastupitelstvím a Úřadem evropského veřejného žalobce se § 12g odst. 1 a 2 použije obdobně. Na oprávnění ministra spravedlnosti požádat Úřad evropského veřejného žalobce o informaci o stavu řízení ve věci, ve které je Úřad evropského veřejného žalobce činný, se § 13 odst. 1 použije obdobně.

§ 34e

Státní zastupitelství je povinno neprodleně oznámit Úřadu evropského veřejného žalobce skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, u něhož by Úřad evropského veřejného žalobce mohl vykonat svou pravomoc v souladu s čl. 22 a čl. 25 odst. 2 a 3 nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce.

§ 34f

Státnímu zástupci jmenovanému do funkce evropského pověřeného žalobce náleží podle zákoníku práce náhrada škody nebo nemajetkové újmy vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, a to v rozsahu, v jakém mu nebyla uhrazena Úřadem evropského veřejného žalobce.

§ 34g

Spory o příslušnost mezi státním zastupitelstvím a Úřadem evropského veřejného žalobce v rozsahu, v jakém to nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce umožňuje, rozhoduje Nejvyšší státní zastupitelství.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 35

(1) Prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury včetně vojenské prokuratury ustanovení do funkcí podle dosavadních předpisů se dnem účinnosti tohoto zákona považují za státní zástupce jmenované podle tohoto zákona do doby uvedené v odstavcích 3, 4 a 5 a tímto dnem končí jejich dosavadní pracovní nebo služební poměr. To neplatí, jestliže s tímto postupem projeví do 15 dnů ode dne účinnosti tohoto zákona nesouhlas. Státním zástupcům, kterým zanikl pracovní poměr podle předchozí věty, přísluší odstupné nebo odchodné podle zvláštního zákona.⁷⁾

(2) Dnem účinnosti tohoto zákona se prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury uvedení v odstavci 1 považují za přidělené

a) k Nejvyššímu státnímu zastupitelství, jestliže vykonávali funkci prokurátora nebo vyšetřovatele prokuratury Generální prokuratury,

b) ke krajským státním zastupitelstvím v obvodu, v němž působí krajská prokuratura, u níž vykonávali funkce prokurátorů nebo vyšetřovatelů prokuratury,

c) k okresním státním zastupitelstvím v obvodu, v němž působí okresní prokuratura, u níž vykonávali funkce prokurátorů nebo vyšetřovatelů prokuratury.

(3) Ministr spravedlnosti může rozhodnout do tří měsíců od účinnosti tohoto zákona o jiném přidělení než v odstavci 2; pokud s tímto přidělením prokurátor nebo vyšetřovatel prokuratury nesouhlasí, jeho pracovní poměr končí uplynutím této lhůty. Státním zástupcům, kterým takto skončí pracovní poměr, náleží odstupné nebo odchodné podle zvláštního zákona.⁷⁾

(4) Do 30 dnů od účinnosti tohoto zákona rozhodne ministr spravedlnosti o přidělení prokurátorů a vyšetřovatelů vojenské prokuratury ke státním zastupitelstvím. Pokud s tímto přidělením prokurátor nebo vyšetřovatel vojenské prokuratury nesouhlasí, jeho pracovní poměr končí uplynutím této lhůty.

(5) Pracovní poměr, který vznikl podle odstavce 1, je pracovním poměrem na dobu určitou do 30. června 1994; tím není dotčeno ustanovení odstavců 3 a 4. Prodlužuje se však na dobu neurčitou, pokud ministr spravedlnosti během jeho trvání jmenuje státního zástupce podle tohoto zákona. Státním zástupcům, kterým skončil pracovní poměr uplynutím doby podle věty první, náleží odstupné nebo odchodné podle zvláštního zákona.⁷⁾

(6) Ostatní pracovníci, kteří byli ke dni účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru v orgánech prokuratury, se stávají dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pracovníky státních zastupitelství ve funkcích odpovídajících jejich dosavadnímu funkčnímu zařazení, a to ve státních zastupitelstvích, která svým územním obvodem odpovídají prokuratuře, u níž působili a jejich dosavadní pracovní poměr končí. To neplatí, projeví-li s tímto postupem do 15 dnů od účinnosti tohoto zákona nesouhlas.

§ 36

Splňuje-li podmínky uvedené v § 17 odst. 1, může být do 31. prosince 1996 jmenován státním zástupcem též občan, který má úplné vysokoškolské právnické vzdělání a který svou nejméně šestiletou právní praxí nebo vědeckou nebo pedagogickou činností v oboru práva a úspěšným složením závěrečné zkoušky prokázal způsobilost k výkonu funkce státního zástupce.

§ 37

Do doby nabytí účinnosti zákona upravujícího platové poměry státních zástupců a právních čekatelů se platové poměry státních zástupců a právních čekatelů řídí nařízením vlády České republiky č. 254/1992 Sb., o platových poměrech prokurátorů, vyšetřovatelů prokuratury a právních čekatelů, ve znění nařízení vlády České republiky č. 442/1992 Sb. a nařízení vlády č. 145/1993 Sb.

§ 38

Hmotný majetek a majetková práva včetně závazků souvisejících s tímto majetkem, jakož i jiná práva a závazky přecházejí ke dni účinnosti tohoto zákona z prokuratury na ministerstvo spravedlnosti. To platí i pro majetek užívaný vojenskou prokuraturou a práva a povinnosti s ním související, pokud se ministerstvo spravedlnosti nedohodne s ministerstvem obrany jinak.

§ 39

Vrchní státní zastupitelství v Olomouci zahájí svou činnost dnem, kdy svou činnost zahájí vrchní soud v Olomouci; do té doby vykonává jeho působnost vrchní státní zastupitelství v Praze.

§ 40

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) jednací řád státního zastupitelství,
- c) postup při výběru právních čekatelů a při jejich přijímání do pracovního poměru,
- d) obsahovou náplň čekatelské praxe, její organizaci a podrobnosti o závěrečné zkoušce,
- e) okruh úkonů, které mohou být prováděny právními čekateli.

(2) Ministerstvo může vyhláškou stanovit výjimky ohledně sídel a územních obvodů vrchních, krajských a okresních státních zastupitelství, v obvodu vrchního, krajského nebo okresního státního zastupitelství zřídit jeho pobočky nebo zřídit státní zastupitelství s výlučnou působností anebo určit, že věci určitého druhu z obvodu několika státních zastupitelství bude vyřizovat jedno státní zastupitelství.

§ 41

Pokud jiné předpisy mluví o prokuratuře, prokurátorech a vyšetřovateli prokuratury, rozumí se tím podle povahy věci státní zastupitelství a státní zástupci podle tohoto zákona.

§ 42

Státní zastupitelství může podat návrh na zahájení občanského soudního řízení o neplatnost smlouvy o převodu vlastnictví v případech, kdy při jejím uzavírání nebyla respektována ustanovení omezující volnost jejich účastníků.

§ 43

Bylo-li před účinností tohoto zákona zahájeno a dosud neskončeno kárné řízení proti prokurátorovi nebo vyšetřovateli prokuratury, který se stal státním zástupcem podle tohoto zákona, převezme a dokončí kárné řízení kárný senát podle ustanovení tohoto zákona.

§ 44

- (1) K ustanovením zákonů a jiných právních předpisů o protestu prokurátora a o jeho upozornění se nepřihlíží. ⁸⁾
- (2) Dnem účinnosti tohoto zákona končí běh lhůt podle § 17 odst. 2 zákona o prokuratuře. ⁹⁾
- (3) Protesty prokurátora podané do dne účinnosti tohoto zákona se vyřídí podle dosavadních předpisů s tím, že místo prokurátora působí státní zástupce.

§ 45

Zrušuje se zákon č. 60/1965 Sb., o prokuratuře, ve znění zákona č. 71/1967 Sb., zákona č. 147/1969 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 196/1988 Sb. a zákona č. 168/1990 Sb.

§ 46

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1994.

Uhde v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

¹⁾ Zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů.

³⁾ § 4 písm a) a b) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

⁴⁾ Zákon č. 101/2000 Sb.

^{3a)} Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

^{3b)} § 1 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

^{3c)} § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

⁵⁾ § 6 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1993 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

^{4a)} § 16 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

^{4a)} § 7 a 8 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

§ 45 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová

pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

4b) § 27 odst. 4 zákoníku práce.

4c) Například zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 219/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

4d) Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

5a) Například § 15 odst. 9 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 167/2000 Sb. a zákona č. 258/2000 Sb.

5b) Například § 24 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 302/1993 Sb., zákona č. 315/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 255/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 323/1996 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 218/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 271/2001 Sb. a zákona č. 320/2001 Sb., a § 7 zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 15/1998 Sb. a zákona č. 159/2000 Sb.

5c) § 116 občanského zákoníku.

5d) Například trestní řád.

5e) Například trestní řád, zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 101/2000 Sb. a zákona č. 159/2000 Sb.

5f) § 46 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb. a zákona č. 147/2001 Sb.

5i) § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb.

5j) Zákon č. 82/1998 Sb.

5l) Například § 63 odst. 3 písm. h) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

7) Zákon č. 195/1991 Sb., o odstupném poskytovaném při skončení pracovního poměru, ve znění zákona ČNR č. 37/1993 Sb.

Zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

⁸⁾ Např. § 250i odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., § 69 a § 75 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb.

⁹⁾ Zákon č. 60/1965 Sb., o prokuratuře, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

¹¹⁾ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce.